

GŁOS BUKOWNNA

■ ISSN 1429-6365 ■

Styczeń-Luty

■ Nr 1-2/2023

■ GAZETA BEZPŁATNA

W NUMERZE m.in.:

- Zapadliska - czy stanowią zagrożenie dla mieszkańców?
- Ruszyła budowa wiaduktu nad torami
- „Morsowanie to nasz sposób na zdrowie” - o „Morsach Bukowno”

- O wernisażu wystawy kowalstwa artystycznego Łukasza Żaka
- Spotkanie autorskie Marii Kocot
- 31. Finał WOŚP w Bukownie

„CZY PAMIĘTASZ, JAK...?” — O RECITALU MAGDALENY URBAŃSKIEJ

W niedzielę, 5 marca, w MOK odbyło się wyjątkowe wydarzenie muzyczne – recital Magdaleny Urbańskiej. Koncert zatytułowany „Czy pamiętasz, jak...?” przyciągnął w progi centrum kultury liczną publikę. Wydarzenie zostało zorganizowane przez Miejski Ośrodek Kultury w Bukowni oraz Efendi Clue Studio Wokalu i Rehabilitacji Głosu.

Nie ma chyba osoby wśród stałych bywalców Miejskiego Ośrodka Kultury w Bukowni, która nie znałaby Magdy Urbańskiej. Wokalistka śpiewa wszak na scenie MOK od 3 roku życia! To właśnie tutaj jako trzylatka wygrała Powiatowy Festiwal Kultury Dziecięcej „O Pluszowego Misia” (wówczas do występu przygotowała ją wychowawczyni Ewa Półtorak). Wkrótce Magda dołączyła do zajęć wokalnych dla przedszkolaków prowadzonych przez Anetę Ślusarczyk w Studiu Efendi Clue. Miała wtedy 5 lat. Stopniowo zaczęła brać udział w zajęciach wokально-scenicznych, obozach artystycznych i musicalowych, Szkole Musicalu i w wielu wspólnych projektach realizowanych wraz z MOK Bukowno i Studio Efendi Clue. Stała na wielu scenach konkursowych i festiwalowych, śpiewając solo, w duetach, tercetach, zespołach, zdobywając wiele nagród i ogromne sceniczne doświadczenie. Na swoim koncie ma również nagrania studyjne. W swoim życiu uczestniczyła w wielu warsztatach wokalnych i artystycznych, prowadzonych przez wiele muzycznych i artystycznych autorytetów: Sonię Lachowolską, Kaję Karaplios, Monikę Marcol, Edytę Krzemień, Mirkę Smrek, Piotra Wojdyło, Michała Orzyłowskiego, Urszulę Tylek. Dziś jest uczestniczką zajęć wokalnych w Studiu Efendi Clue i Sekcji Wokalnej MOK Bukowno, prowadzonych przez Agnieszkę Rosę.

To właśnie Agnieszka przygotowała Magdę do niedzielnego koncertu, podczas którego wokalistka wykonała 15 utworów. Nie zabrakło wśród nich piosenek polskich i zagranicznych, utworów patriotycznych, przebojów starych i najnowszych. Pośród wykonanych polskich piosenek znalazły się m.in. „Jaka róża, taki cierni” i „To nic, że to sen” Edyty Geppert, „Wariatka tańczy” z repertuaru Maryli Rodowicz, „O niebo lepiej” Mietka Szcześniaka, „Granda” Moniki Brodki czy „Ile udźwignie niebo” zespołu MOA (gościnnie z Sonią Polak na skrzypcach). Kilka piosenek wokalistka wykonała w duetach z Martyną Główką i Maksymilianem Kaszubą, którzy byli jednocześnie prowadzącymi całą imprezę. Nie zabrakło także piosenek w języku angielskim, m.in.: „Skyfall” Adele, „Yesterday” The Beatles, czy „So quite” Björk (świetne wykonanie!).

Wisienką na torcie okazała się ostatnia z zaprezentowanych przez wokalistkę piosenek – „Grande Valse Brillante” z repertuaru Ewy Demarczyk, z którym to utworem Magda poradziła sobie tak dobrze, że musiała go wykonać na bis. Brawa za odwagę: mierzenie się z repertuarem takiej muzycznej legendy nie jest łatwe!

Niedzielnny recital Magdaleny Urbańskiej z pewnością na długo zostanie w pamięci zgromadzonej w Miejskim Ośrodku Kultury publiczności. Było wzruszająco i sentymentalnie, a jednocześnie energetycznie i dynamicznie. Czyli było tak, jak trzeba! W sali widowiskowej obecna była m.in. najbliższa rodzina Magdy, jej przyjaciele i znajomi. Nie zabrakło kwiatów, szampana, podziękowań i łez wzruszenia.

Magdo, gratulacje! ■

Agnieszka Zub

Styczeń-Luty

- **3.01.** Noworoczna edycja marszu nordic walking, zorganizowana przez MOSiR. 22 uczestników stanęło na starcie przed DT Tramp i wyruszyło na trasę: DT Tramp - Leśny Dwór - Podpolis - Droga Pożarowa nr 20 - Pustynia Starczynowska - Podpolis - Dolina Sztoly - Leśny Dwór - DT Tramp. Długość trasy - 11230 m.
- **10.01.** W Miejskim Ośrodku Kultury odbyło się noworoczne spotkanie z udziałem mieszkańców Bukowna, w tym studentów Uniwersytetu Otwartego i działającego w MOK Klubu Seniora. Kolędowano wspólnie z działającymi w MOK zespołami Spod Buczyny, Animato i Kapelą Bukowiacy. Podczas spotkania odbył się również wernisaż wystawy rękodzieła Pauliny Kaczmarzkiej-Derdaś.
- **19.01.** Kolejna edycja Marszu Nordic Walking zorganizowana przez MOSiR. Grupa 43 osób przeszła wyznaczoną trasę wśród pięknych ośnieżonych drzew okolicznych lasów. Na mecie na uczestników czekało rozpalone ognisko, pieczone kiełbaski i gorąca herbata.
- **22.01.** „Psotki”, „Psikusy”, zespół „Pozytywki” to grupy taneczne, baletowe i wokalne z Bukowna, Bolesławia i Olkusza z Pracowni Muzyczno-Teatralnej „POZYTYWKA”, które zaprezentowały się na scenie Miejskiego Ośrodka Kultury, licznie zgromadzonej publiczności, na wyjątkowym, muzycznym powitaniu roku pt. „Śniegu aż po pas”.
- **24.01.** W Miejskim Ośrodku Kultury odbyło się spotkanie autorskie z pisarką Marią Kocot oraz wykład Marty Michorń, pracownika Miejskiej Biblioteki Publicznej, nt. roli literatury w życiu codziennym.
- **28.01.** Symboliczny bieg „Policz się z cukrzycą” zainicjował 31. Finał WOŚP w Bukownie. W czasie imprezy można było zmierzyć poziom cukru we krwi.
- **29.01.** 31. Finał WOŚP w Bukownie. Zebrano 44 476,71 zł.
- **31.01.** LXIX Sesja Rady Miejskiej.
- **11.02.** W Hali Sportowej MOSiR odbył się Otwarty Turniej Badmintona Mężczyzn. Do rywalizacji przystąpiło 13 zawodników. Po zaciętej rywalizacji zwycięzcą został Michał Wieczorek. Kolejne miejsca zajęli Paweł Tracz, Zbigniew Leś i Mariusz Kłapciński.
- **9.02.** Marsz nordic walking, zorganizowany przez MOSiR. 30-osobowa grupa pokonała 4-kilometrowy odcinek wiodący borem sosnowym i obrzeżem Pustyni Starczynowskiej.
- **14.02.** W MOK odbyło się wręczenie nagród w konkursie plastycznym „Walentynka dla Sowy”. MOK-owska Sówka wręczyła dzieciom nagrody za wyróżnienia (było ich aż 14!) oraz słodkie niespodzianki pozostałym uczestnikom konkursu. Na zakończenie dzieci mogły obejrzeć ciekawy film w kinie MOK.
- **16.02.** W Bukownie odbyła się kolejna edycja ogólnopolskiej akcji „One Billion Rising”, znanej w Polsce pod nazwą „Nazywam się Miliard”, której celem jest wyrażany tańcem protest przeciwko gwałtom oraz przemocy wobec kobiet.
- **16.02.** Kolejna edycja marszu nordic walking zorganizowana przez MOSiR.
- **17.02.** W Miejskim Ośrodku Kultury odbył się wernisaż wystawy kowalstwa artystycznego autorstwa Łukasza Żaka.
- **21.02.** W MOK odbył się kolejny wykład dla studentów Uniwersytetu Otwartego. Tym razem prelekcję pt. „BEZPIECZEŃSTWO OSOBISTE A KONFLIKT ZBROJNY, JAK SIĘ PRZYGOTOWAĆ?” wygłosił Adam Strzebińczyk – ekspert z zakresu prewencji kryminalnej, uczestnik specjalistycznych szkoleń międzynarodowych realizowanych z udziałem przedstawicieli służb angielskich i hiszpańskich, a także Departamentu Stanu USA.

- **25.02.** II Zimowy Marsz NordicWalking, zorganizowany przez MOK.
- **28.02.** Wykład dla studentów Uniwersytetu Otwartego w MOK. Tym razem prelekcję pt. „Jak być szczęśliwym seniorem?” wygłosiła psycholog Marta Śledziowska.
- **28.02.** LXX Sesja Rady Miejskiej w Bukownie. ■

GŁOS BUKOWNA

Miesięcznik wydawany przez MOK przy udziale Rady Miejskiej i Burmistrza Miasta, zrzeszony w Polskim Stowarzyszeniu Prasy Lokalnej
Adres: 32-332 Bukowno, ul. Kolejowa 3, tel.: 32-642 19 38
 e-mail: glosbukowna@mokbukowno.pl

Redaktor naczelny: Agnieszka Zub

Zespół redakcyjny:

Pracownicy Urzędu Miejskiego, Uczniowie Szkoły Podstawowej nr 1, Szkoły Podstawowej nr 2, Pracownicy: Miejskiego Ośrodka Kultury, Miejskiego Przedszkola, Przedszkola Sióstr Prezentek, Świetlicy Środowiskowej, MOSiR-u, Miejskiej Biblioteki Publicznej, MOPS-u

Nakład: 1000 egz.

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania, redakcyjnego opracowania oraz zmian tytułów nadesłanych materiałów. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczanych ogłoszeń, materiałów sponsorowanych i reklam.

Zdjęcie na okładce: z archiwum "Morsów Bukowno"

Druk: Drukarnia GRAFPRESS

32-300 Olkusz, ul. Żuradzka, tel.: 32 754 32 32

Data wydania: 17.03.2023 r.

Uwaga na zapadliska i potencjalne podtopienia po likwidacji kopalni!

Fot. Internet

Na przestrzeni ostatnich tygodni docierają do nas wszystkich niepokojące informacje o powstających w sąsiednich miejscowościach zapadliskach, będących konsekwencją likwidacji kopalń ZGH „Bolesław” oraz kopalni „Siersza” w Trzebini. Na szczęście do dziś nie posiadamy żadnych informacji, aby do takich deformacji dochodziło na terenie naszego miasta. Nie oznacza to jednak, że podobne problemy z pewnością ominą teren Bukowna. Dlatego należy zachować w tym względzie daleko posuniętą ostrożność.

Najpierw głośno było w mediach o zapadliskach w sąsiedniej Trzebini, gdzie doszło do nich w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej, na cmentarzu czy na piłkarskim stadionie. Tam sytuacja stała się naprawdę dramatyczna, bo deformacje te realnie zagrażają bezpieczeństwu mieszkańców, a kolejne pustki w ziemi pojawiają się niespodziewanie blisko domów i infrastruktury miejskiej.

Z kolei w powiecie olkuskim mieliśmy dotąd do czynienia z zapadliskami powstającymi na terenach leśnych, na których - w większości - rekultywowano w XX wieku podobne wcześniejsze zapadliska. Były one wynikiem prowadzonej wówczas - zgodnie z obowiązującymi wtedy przepisami prawa górniczego - metody eksploatacji „na zawał stropu”. Ponieważ tereny, na których ZGH „Bolesław” prowadził wówczas taką eksploatację, są dokładnie określone, to potencjalnie zagrożone obszary (w leśnictwach Pomorzany oraz Żurada, a także w okolicach Hutek) zostały oznaczone i zabezpieczone wspólnie przez ZGH „Bolesław” i Nadleśnictwo Olkusz. Co ciekawe, podczas wykonywanych ostatnio w Trzebini przez specjalistów Państwowego Instytutu Geologicznego oraz Akademii Górniczo-Hutniczej badań terenu z wykorzystaniem satelitarnej interferometrii radarowej potwierdzona została zależność pomiędzy powstawaniem (a właściwie reaktywowaniem się) nowych zapadlisk w miejscach zapadlisk wcześniejszej rekultywowanych.

Jednak ostatnie zapadliska, które powstały m.in. przy nowo wybudowanej obwodnicy Bolesławia, a także na Pustyni Błędow-

skiej, czyli poza miejscami eksploatacji zawałowej, spowodowały, że również Mieszkańcy Bukowna zaczęli sobie zadawać pytanie: **Czy nasze domy na pewno są bezpieczne?**

W tym numerze „Głos Bukowna” przedstawiciele ZGH „Bolesław” prezentują naszym Czytelnikom swoje spojrzenie na to zagadnienie. Artykuł ten przedstawia problemy środowiskowe związane z procesem zatapiania kopalni „Olkusz-Pomorzany” z perspektywy tego przedsiębiorstwa i prowadzonej przez nie na przestrzeni ostatnich kilkudziesięciu lat działalności górniczej.

Trzeba zwrócić uwagę, że zgodnie z ustawą *Prawo górnicze i geologiczne* **obszar górniczy** likwidowanej kopalni „Olkusz-Pomorzany” swoim zasięgiem **nie obejmował** administracyjnych terenów **Bukowna**. Dlatego też np. samorząd naszego miasta nie mógł być stroną postępowania zatwierdzającego plan ruchu likwidowanego zakładu górniczego prowadzonego przed Okręgowym Urzędem Górniczym w Krakowie, ani też Gmina nie mogła wносить uwag i opinii do dokumentacji związanej z procesem likwidacji kopalni. Tymczasem to nasi Mieszkańcy jako pierwsi zetknęli się z widocznym efektem wyłączenia pomp odwadniających kopalnię, gdyż był nim zanik przepływu rzeki Sztoly.

Warto jednak mieć świadomość faktu, iż pomimo tego, że choć **do dziś nie odnotowano żadnych zapadlisk na terenie Bukowna**, to źródłem takich potencjalnych zagrożeń może być nie tylko działalność górnicza ZGH „Bolesław” dotycząca kopalni „Bolesław”, ale również tzw. **górnictwo historyczne**.

Ówczesne, stosunkowo płytkie górnictwo kruszcowe jest niestety słabo udokumentowane, a w przypadku istniejących materiałów archiwalnych w postaci map i planów górniczych znajdują się one w różnych instytucjach i nie zostały dotąd kompleksowo usystematyzowane. Obszar górnictwa historycznego na obszarze naszego miasta obejmował najpewniej teren północnej części obecnego Bukowna, na co wskazują choćby lokalizacje historycznych sztolni Czarторыjskiej i Starczynowskiej, których powstanie datuje się na połowę XVI wieku.

Z drugiej strony trzeba jednak podkreślić, że zanim doszło w II połowie XX wieku do tworzenia się wielkiego leja depre-

sji przez kopalnię ZGH „Bolesław”, sytuacja geomorfologiczna na terenie Bukowna była stosunkowo stabilna i wydaje się, że oddziaływanie górnictwa historycznego nie powinno mieć dziś jakiegokolwiek istotnego znaczenia dla powstawania zapadlisk.

Zgodnie z przysłowiem jednak „*lepiej dmuchać na zimne*” i dlatego należy przyjąć ostrożne założenie, że takie zapadliska mogą też powstawać poza udokumentowanym obszarem górniczym kopalni „Olkusz-Pomorzany”.

Gorąco apelujemy więc do naszych Mieszkańców, aby zwracali szczególną uwagę na wszelkie, najmniejsze nawet oznaki nieciągłości terenowych na obszarze Bukowna, a w przypadku ich zauważenia – przy zachowaniu przede wszystkim zasad bezpieczeństwa – aby niezwłocznie powiadomili o tym fakcie burmistrza miasta i starostę powiatu, a także służby niezbędne do zabezpieczenia terenu, czyli policję oraz straż pożarną. Bardzo prosimy o odpowiedzialne potraktowanie naszego apelu.

Natomiast kwestia potencjalnych *podtopień* (rozumianych jako występowanie wód podziemnych do głębokości 1 metra poniżej poziomu gruntu), *zalewisk* (gdy wody podziemne zatopią zagłębienia powierzchni terenu powstałych w wyniku działalności człowieka) oraz *zanieczyszczeń* wód podziemnych związkami siarczanowymi powstałymi podczas wypełniania się leja depresji kopalni znalazła się w posiadanych przez Gminę, a przygotowywanych dla ZGH „Bolesław” oraz dla Gmin-Wspólników PWiK opracowaniach naukowych. Powstawały one już od pierwszej dekady XXI wieku i były opracowywane m.in. przez zespół naukowców krakowskiej AGH pod przewodnictwem prof. Jacka Motyki i dr. inż. Mariusza Czopa, a także przez zespół specjalistów Głównego Instytutu Górniczego w Katowicach w ramach wspólnego projektu czterech gmin (Bolesław, Bukowno, Klucze, Olkusz), PWiK Sp. z o.o. w Olkuszu i ZGH „Bolesław” pod nazwą „Zaopatrzenie w wodę mieszkańców ziemi olkuskiej po zakończeniu eksploatacji złóż przez ZGH »Bolesław«” finansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego EOG. Wówczas powstały też opracowania zawierające analizy społeczno-środowiskowe określające m.in. katalog działań zaradczych w przypadkach ewentualnych podtopień w strefie oddziaływania działalności górniczej likwidowanej kopalni.

Kwestia zanieczyszczenia wód podziemnych - skąd olkuski PWiK czerpał przed laty wodę do wodociągów - została rozwiązana poprzez wybudowanie nowego systemu ujęć wody pitnej dla mieszkańców czterech gmin - wspólników PWiK (Olkusz, Klucze, Bolesław, Bukowno) poza obszarem oddziaływania leja depresji kopalni „Olkusz-Pomorzany”. Dzięki temu w naszych krainach płynie bezpieczna i wysokiej jakości triasowa i jurajska woda ujmowana z nowych studni głębinowych na terenie gminy Klucze.

Powyższe opracowania wskazywały, że podtopienia mogą potencjalnie pojawić się na tych terenach, gdzie historycznie, czyli przed powstaniem leja depresji kopalni, występowały już wysokie stany wód gruntowych. Jednak nikt takiej pewności nie daje, że do ewentualnych podtopień rzeczywiście może dojść czy na terenach osiedla Wodąca, czy wzdłuż koryta rzeki Baba aż do połączenia ze Sztolą w okolicach Leśnego Dworu. Brak tej pewności dodatkowo potęguje fakt, że powyższe opracowania znacząco niedoszacowały faktycznego tempa wypełniania się leja depresji likwidowanej kopalni, co może podawać w wątpliwość również inne tezy zawarte w tych dokumentach. Trzeba natomiast zwrócić uwagę na dość korzystny układ geomorfologiczny terenu Bukowna, który w przypadku konieczności budowy systemu drenażowego i odwadniającego pozwoli na skuteczne odprowadza-

nie nadmiaru wód do Białej Przemszy poprzez koryta rzek Baba, Sztola i Warwas.

W połowie lutego br. w siedzibie ZGH „Bolesław” doszło do spotkania ekspertów Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie i Głównego Instytutu Górniczego w Katowicach z władzami Powiatu Olkuskiego i gmin Olkusz, Bukowno, Bolesław, Klucze oraz przedstawicieli PWiK w Olkuszu. Uzgodniono wówczas, że niezbędne będzie zinventaryzowanie historycznego górnictwa w naszej okolicy oraz określenie przydatności poszczególnych terenów pod zabudowę. Konieczne będą również wspólne i skoordynowane działania w zakresie odprowadzania wód w taki sposób, aby wody odprowadzane z terenów jednej miejscowości nie powodowały podtopień i zalewisk na terenach innych gmin.

Także władze Bukowna, tj. Burmistrz i Rada Miejska, uwzględniły informacje o terenach mogących być objętymi możliwymi podtopieniami i zalewiskami podczas określania terenów przeznaczanych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Bukowno.

Naszym zdaniem należy też zwrócić uwagę Mieszkańcom Bukowna na pewne naturalne zjawiska mogące prowadzić do powstawania ugięć lub innych nieciągłości terenu, nie mające związku z działalnością górniczą. Z takim przypadkiem mieliśmy do czynienia blisko dwa lata temu, gdy ugięciu uległ fragment ulicy Niepodległości. Został on przez nas niezwłocznie wyłączony z ruchu, a przeprowadzone badania terenu dwiema metodami - sejsmiczną (MASW) oraz georadarową (GPR) - wskazywały na możliwość powstania nieprzewidywalnych, nagłych ugięć terenu, szczelin lub nawet zapadlisk. Przeprowadzone dodatkowe wiercenia gruntu, których celem było uzyskanie pełnego obrazu budowy geologicznej tego terenu i potwierdzenie wyników badań sejsmicznych i georadarowych, wskazały, że zachodzące w tym miejscu zjawiska krasowe mają charakter naturalny i wynikają m.in. z geologicznego położenia naszego miasta na pograniczu Jury Krakowsko-Częstochowskiej i Wyżyny Śląskiej.

Aby więc posiadać kompleksowe spojrzenie na te kwestie, należy mieć jak najwięcej informacji z różnych źródeł, aby na ich podstawie móc podejmować optymalne decyzje, mające na celu ochronę naszych Mieszkańców. Staramy się na bieżąco monitorować sytuację, analizując kolejne doniesienia o zapadliskach w gminach sąsiednich. Domagamy się też m.in. regularnych informacji z systemu monitoringu piezometrycznego ZGH „Bolesław” o tempie podnoszenia się zwierciadła wód podziemnych na terenie Bukowna, a także o ich chemizmie.

Na szczęście **rozważamy dziś jedynie zagrożenia, które mogą, choć wcale nie muszą wystąpić**. Nasza sytuacja jest zdecydowanie mniej krytyczna niż w sąsiednich gminach. Trzeba jednak być świadomym potencjalnych zagrożeń i przygotowanym na różne scenariusze dla miasta, także te niekorzystne. Natomiast kreślenie dziś perspektyw nawiązujących do okolic czeskiej Karwiny, gdzie z powodu zapadlisk wysiedlone zostały całe miejscowości, wydają się dziś mocno przesadzone - zwłaszcza jeśli chodzi o teren Bukowna.

Niemniej apelujemy raz jeszcze do Mieszkańców o ostrożność - szczególnie podczas leśnych spacerów, stosowanie się do wprowadzanych ograniczeń i natychmiastowe reagowanie w przypadku zauważenia niepokojącej sytuacji terenowej.

My z kolei będziemy Państwa na bieżąco informować o wszelkich nowych ustaleniach w tej sprawie. ■

**Z wyrazami szacunku
Mirosław Gajdziszewski
Burmistrz Miasta Bukowno**

Zapadliska – od wieków nieodłączny element krajobrazu ziemi olkusko-bolesławskiej. Czy zjawiska te stanowią zagrożenie dla mieszkańców powiatu olkuskiego?

Konsekwencją postawienia w stan likwidacji ostatniej funkcjonującej kopalni ZGH „Bolesław” S.A. było wyłączenie na przełomie grudnia 2021 i stycznia 2022 pomp głównego odwadniania. Tym samym rozpoczął się kolejny etap likwidacji kopalni „Olkusz-Pomorzany” – samoczynne jej zatapianie i stopniowe wypełnianie się byłego leja depresji, który powstał w skutek odpompowywania wody z wyrobisk podziemnych.

Społeczeństwo Olkusza, Bolesławia, Bukowna i mieszkańcy powiatu olkuskiego pilnie śledzą zmiany zachodzące w środowisku naturalnym związane z procesem likwidacji kopalni „Olkusz-Pomorzany”. Aktualnym problemem budzącym wiele emocji są deformacje terenu, a w szczególności zapadliska pojawiające się w obszarze eksploatacji górniczej ZGH „Bolesław”.

Zapadliska – od wieków nieodłączny element krajobrazu ziemi olkusko-bolesławskiej.

„Kraterzy księżycowe” nad wyrobiskami kopalń rudnych były powszechnym widokiem na ziemi olkusko-bolesławskiej przez wszystkie stulecia istnienia tutejszego górnictwa. Działalność górnicza od wieków przekształcała teren, powodując najczęściej łagodne obniżenia, lokalne ugięcia, rozległe niecki a czasami leje i zapadliska znacznych rozmiarów. Te deformacje były i są nieodłącznym widokiem krajobrazu ziemi olkusko-bolesławskiej, na której od 8. wieków wydobywano rudy kruszonośne.

Należy zaznaczyć, że oprócz działalności górniczej budowa geologiczna górotworu w naszym rejonie sprzyja powstawaniu zapadlisk. Występują tu bowiem zjawiska krasowe – szczeliny, jaskinie,

Lej w Hutkach 1982 rok. Fot. J. Niewdana

Stary Olkusz. Zapadliska w miejscu średniowiecznych robót górniczych. 1964 rok. Fot. J. Niewdana

Stary Olkusz. Zapadliska w miejscu średniowiecznych robót górniczych. 1964 rok. Fot. J. Niewdana

studnie i kominy.

W okresie działalności ZGH pierwsze zapadliska w rejonie eksploatacji kop. „Bolesław” miały miejsce 1968 roku. W latach 70. w obszarze górniczym kopalni „Olkusz” powstały kolejne 3 leje zapadliskowe, a do czynnej wtedy kopalni wdarła się woda z piaskiem.

Powyższe zjawiska związane były z prowadzoną do końca 1994 roku eksploatacją górniczą „na zawał”, w wyniku której następowało przerwanie ciągłości skał stropowych, a na powierzchni terenu ujawniały się zapadliska i mniejsze deformacje nieciągłe. Ten system eksploatacji był powszechnie stosowany w kopalniach podziemnych – węglowych i rudnych, zgodnie z ówczesnie obowiązującymi przepisami. Powstające wtedy zapadliska miały nieporównywalnie większe rozmiary, zajmujące powierzchnie liczone w hektarach i sięgające ok. 30 m głębokości. Prawie wszystkie te zapadliska zostały zlikwidowane a tereny przywrócone właścicielom, czyli Nadleśnictwu Olkusz. Ponieważ eksploatacja zawałowa odbywała

się pod terenami leśnymi, **nigdy nie istniało zagrożenie zniszczenia obiektów budowlanych i pozostałej infrastruktury. Pojawiające się zapadliska nie wzbudzały w tamtym okresie czasu takich emocji jak obecnie**, wynikało to być może z faktu, iż od wieków tereny naszego rejonu były odkształcane i zmieniała się ich topografia.

Pojawianie się nowych zapadlisk – aktualny problem budzący wiele emocji.

Pierwsze duże zapadlisko po zakończeniu eksploatacji w kopalni „Olkusz-Pomorzany” powstało na początku 2022 roku w Hutkach. Reaktywowało się zapadlisko z początku lat osiemdziesiątych, gdzie nałożyły się zjawiska krasowe (komin krasowy) i eksploatacja „na zawał”. Reakcją na pojawienie się tego zapadliska było zorganizowanie przez Starostwo Powiatowe spotkania w trybie on-line, w którym wzięły udział władze samorządowe gmin Olkusz, Bukowno, Bolesław, Klucze i Trzyciąż oraz przedstawiciele ZGH. Zarząd Spółki poinformował uczestników o aktualnym stanie prac przy likwidacji kopalni „Olkusz-Pomorzany” i podjętych działaniach mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa społecznego, w związku z zagrożeniem wystąpienia kolejnych zapadlisk w wyniku prowadzonej działalności górniczej „na zawał” do 1994 roku.

Kolejne zapadliska ujawniły się przy popularnym wśród spacerowiczów jezioru Piaski w pobliżu ogródków działkowych w Olszku oraz w lasach na północ od trasy Kraków - Katowice. W październiku 2022 roku, powstały nieopodal Pustyni Błędowskiej, na terenie Leśnictwa Pomorzany. Na początku 2023 roku zaczęły pojawiać się zapadliska w okolicach nowej obwodnicy Bolesławia, na terenach byłej kopalni „Bolesław”.

W komunikatach publikowanych przez ZGH podkreśla się, że zapadliska te występują na terenach leśnych i niezamieszkałych.

W planie likwidowanej kopalni „Olkusz-Pomorzany” oraz w planach przestrzennego zagospodarowania gmin określona została lokalizacja terenów po byłej eksploatacji zawałowej, na której nie wolno wznosić budynków i budowli.

Specjaliści z ZGH Bolesław i AGH Kraków monitorują sytuację.

Mając świadomość zwiększenia prawdopodobieństwa powstawania zapadlisk, już w styczniu 2022 roku Spółka powołała

Lata 80. XX wieku, zapadliska w okolicy kop. Olkusz. Fot. Z. Adamczyk

Zespół, którego zadaniem jest m.in. ewidencja i monitoring zmian na powierzchni terenu oraz analiza możliwości wystąpienia kolejnych deformacji. **W miejscach już istniejących zapadlisk oraz w miejscach potencjalnie zagrożonych umieszczone zostały tablice i taśmy ostrzegawcze.**

W lutym 2023 roku powołany Zespół został poszerzony o ekspertów w dziedzinie górnictwa i ochrony terenów górniczych z AGH w Krakowie.

Obecnie monitorowane jest ponad 100 zapadlisk, mniejszych lub większych. Zaobserwowano również nakładanie się niektórych zapadlisk oraz ich powiększanie. Informacje te przekazywane są niezwłocznie do właścicieli terenów, na których powstało zapadlisko (Nadleśnictwo Olkusz, gminy, powiat i prywatni właściciele) oraz do Okręgowego Urzędu Górniczego.

Nie przewiduje się zasypywania wszystkich zapadlisk. Rekultywuje się jedynie te, które powstały przy leśnych drogach, **ścieżkach spacerowych** i rowerowych oraz drogach pożarowych, gdyż stanowią one potencjalne zagrożenia dla mieszkańców i turystów. Pozostałe, niezasypane, zostają zabezpieczone tablicami ostrzegawczymi. Decyzje odnośnie zasypywania podejmowane są w porozumieniu z Nadleśnictwem Olkusz. Aktualnie zrehabilitowano, poprzez zasypanie, tylko 10-15% zapadlisk (z około 100), a pozostałe świadomie pozostawiono, ponieważ zdecydowana większość z nich będzie stanowiła w przyszłości dno zalewisk (jezior).

W ramach monitoringu terenów po eksploatacji zawałowej szczególnym nadzorem objęte są zapadliska powstałe na niewielkim odcinku w rejonie obwodnicy Bolesławia, zapadlisko w Hutkach, zlokalizowane w odległości ok. 200 m od zabudowań oraz potencjalne miejsce zagrożone powstaniem zapadliska, w Bolesławiu przy ulicy Kluczewskiej. Ostatnie z wymienionych zostało dodatkowo opomiarowane punktami geodezyjnymi a jednostka naukowo-badawcza wykonała tam badania geofizyczne. Służby ZGH są w stałym kontakcie z mieszkańcami tych kilku domów przy ulicy Kluczewskiej.

Tablice informacyjne

Zapadliska w terenach leśnych

górnictwa kruszczowego. ZGH „Bolesław” zwróciło się zatem do Ministerstwa Klimatu i Środowiska z prośbą o zlecenie wykonania opracowania w tej sprawie.

Czy mieszkańcy Bukowna i okolic powinni obawiać się skutków likwidacji.

Przygotowując proces likwidacji, w Planie Ruchu likwidowanej kopalni „Olkusz-Pomorzany” umieszczona została lokalizacja terenów po byłej eksploatacji zawałowej oraz zasygnalizowana możliwość wystąpienia deformacji nieciągłych na tych obszarach, spowodowana stopniowym odbudowywaniem się cieków wodnych.

ZGH „Bolesław” przekazywały na bieżąco niezbędne informacje i dokumentację jed-

Powstawanie kolejnych zapadlisk bardzo trudno przewidzieć.

Obszar współczesnej eksploatacji rudy Zn-Pb w kopalniach ZGH „Bolesław” obejmował tereny leśne między Olkuszem a Bukownem oraz Bolesławiem a Kluczami. Dla ochrony infrastruktury powierzchniowej (tory kolejowe, drogi, budowle i budynki) wydobywanie rudy prowadzone było pod szczególnym nadzorem, z zachowaniem rygorów eksploatacji dla filara ochronnego. Gwarantowało to nieprzerwanie ciągłości skał stropowych i ograniczało deformację górotworu oraz tworzenie się zapadlisk.

Po 1995 roku eksploatacja rudy prowadzona była wyłącznie z podsadzaniem wyrobisk podsadzką hydrauliczną (wypełnianie wybranych przestrzeni piaskiem). Tego typu system eksploatacji wyklucza możliwość powstania zapadlisk.

Dodatkowym problemem i wyzwaniem będzie **historyczne górnictwo** sięgające na ziemi olkuskiej ośmiu wieków, które istotnie wpłynęło na przeobrażenie górotworu. Stąd też nie można wykluczyć losowego powstawania, czy też reaktywacji starych zapadlisk z okresu kopalnictwa średniowiecznego, okresu sztolniowego i XIX. wiecznego. Odtwarzanie się naturalnych warunków hydrogeologicznych w powstałych wówczas korytarzach spowodować może deformację terenu, w miejscach które nie są do końca zinwentaryzowane. W lokalizacji starego kopalnictwa pomocne są historyczne mapy i plany górnicze. Niestety archiwalia te są rozproszone i znajdują się w różnych instytucjach i prywatnych zbiorach, co utrudnia precyzyjne określenie zasięgu

nostkom samorządowym, wskazując potencjalne tereny, na których mogą wystąpić deformacje nieciągłe związane z eksploatacją „na zawał”. Osoby, które postawiły swoje nieruchomości zgodnie z przyjętym planem zagospodarowania przestrzennego mogą spać spokojnie – tereny zagrożone zostały ujęte w terenach wyłączonych z zabudowy.

Ściśle współpracując z ZGH Nadleśnictwo Olkusz wydało Zarządzenie w sprawie czasowego zakazu wstępu do wyznaczonych terenów leśnych. Na stronie internetowej pokazane są mapy poglądowe obszarów z zakazem wstępu i miejsca zagrożone wystąpieniem deformacji nieciągłych.

Już od wielu lat mieszkańcy powiatu olkuskiego obserwują i komentują konsekwencje likwidowanego górnictwa rudnego w rejonie olkusko-bolesławskim. 31 grudnia 1996 roku wstrzymano wydobywanie w kopalni „Bolesław”, w której eksploatację prowadzono przez 42 lata; w 2001 roku przyszła kolej na kopalnię „Olkusz” – 33 lata eksploatacji, a od 2020 roku jesteśmy świadkami procesów likwidacyjnych kopalni „Pomorzany”, która wydobywała rudę Zn-Pb przez 46 lat.

I tak staliśmy się obserwatorami historii kończącej się epoki górnictwa w rejonie olkusko-bolesławskim, gdzie tradycja górnicza wikała się z negatywnymi skutkami zaprzestania pompowania wód kopalnianych. O ile likwidacja kopalń „Bolesław” i „Olkusz” przebiegała bez widocznych konsekwencji, o tyle likwidacja kopalni „Olkusz-Pomorzany” niesie wiele problemów śro-

Zapadlisko przy leśnej drodze

Zasypywanie zapadliska przy leśnej drodze

Zapadlisko w Hutkach 2022 rok

dowiskowych i społecznych. Pierwsze konsekwencje wyłączenia pomp odwadniających górotwórcę to zanik przepływu rzek Sztoly i Baby, kolejne to deformacje terenu – zapadliska, zalewiska i podtopienia. Pierwsze zalewisko pojawiło się na dnie wyrobiska byłej kopalni piasku w Bolesławiu. Woda pokrywa część odkrywki, niewątpliwie jest to woda z roztopionego śniegu i lodu a także woda gruntowa, której poziom podnosi się aktualnie o ok. 5 cm na dzień. Prognozuje się, że podobne zalewiska pojawiają się głównie na terenach, których poziom obniżono np. wskutek eksploatacji piasku oraz w niektórych leśnych zapadliskach. Szacuje się, że woda zalewiskowa wypełni ok. 380 ha powierzchni.

Informacje związane ze skutkami wypełniania się byłego leja depresji zawarte w dokumentach opracowanych przez naukowców na zlecenie ZGH, jak również bieżące komunikaty z monitoringu zapadlisk przekazywane są organom samorządowym. ZGH ma nadzieję na wspólne przygotowanie z samorządami szeregu rozwiązań, w celu zminimalizowania skutków podnoszenia się wód podziemnych, gdyż wraz z zalewiskami mogą pojawić się również podtopienia.

Może z czasem społeczeństwo i władze lokalne docenią rolę, jaką przez ponad 60 lat odgrywały ZGH Bolesław, pompując wodę z kopalni. Dzięki drenażowi terenu, przy coraz częstszych anomaliach pogodowych, minimalizowane były wylewy rzek i podtopienia.

ZGH „Bolesław” monitoruje i ostrzega mieszkańców powiatu olkuskiego i turystów przed powstawaniem potencjalnych zapadlisk. Warto jednak pamiętać, że spaceru-

Zapadlisko w Hutkach 2022 rok

jąc po lesie, należy zachować szczególną ostrożność, zwracać uwagę na tablice i znaki ostrzegawcze oraz stosować się do zaleceń służb leśnych. Przestrzeganie tych zasad pozwoli wszystkim czuć się bezpieczniej i cieszyć się z uroków leśnych przechadzek i wycieczek rowerowych.

ZGH i władze jednostek samorządowych niejednokrotnie podkreślają konieczność konstruktywnej współpracy i wdrażania niezbędnych rozwiązań zapewniających bezpieczeństwo mieszkańcom. Zgodnie potwierdzają, że tereny, na których zaprzestano działalności wydobywczej, wymagają szczególnej uwagi. Należy prowadzić wspólne działania wyprzedzające, eliminujące lub ograniczające dalekosiężne skutki likwidacji.

Zarząd Zakładów Górniczo-Hutniczych „Bolesław” S.A. dziękuje również mieszkańcom rejonu olkusko-bolesławskiego za świadome podejście do wszystkich uciążliwości związanych z procesami likwidacji. Według opracowań naukowców zjawiska te będą nieodłączną codziennością przez najbliższe kilkanaście a nawet kilkadziesiąt lat.

ZGH na stronie internetowej utworzyło zakładkę poświęconą LIKWIDACJI KOPALNI. Tam można znaleźć rzetelne informacje o podejmowanych przez Spółkę bieżących działaniach i sposobie rozwiązywania zaistniałych problemów. ■

Źródło: ZGH „Bolesław” S.A.

Zapadlisko przy obwodnicy Bolesławia, 14 lutego 2023 rok

Ruszyła budowa wiaduktu nad torami PKP

W grudniu ub.r. podpisana została umowa z firmą Swietelsky Rail Polska Sp. z o.o., która do końca 2024 roku realizować będzie zadanie inwestycyjne budowy wiaduktu nad torami PKP w Bukownie. Wartość inwestycji wynosi 45.352.943,32 zł. W styczniu ruszyły pierwsze prace budowlane.

Wykonawca przedstawił Gminie harmonogram rzeczowo-finansowy robót budowlanych, który obejmuje okres od stycznia 2023 roku do grudnia 2024 roku. Został on zatwierdzony przez Inwestora.

Obecnie trwają już prace przygotowawcze branży mostowej, obejmujące m.in. niezbędną wycinkę drzew w obszarze inwestycji, i rozpoczęto roboty przy przepuście i na dnie sztolni po południowej stronie torów.

Do końca br. zaplanowane zostały kolejne prace obejmujące m.in. dokończenie prac przy przepuście oraz prace konstrukcyjne przy fundamentach podpór wiaduktu przy ul. Kolejowej i przy ul. 1 Maja, budowę przyczółków, wytworzenie elementów stalowej konstrukcji wiaduktu i łuków, a także montaż stalowej konstrukcji pomostu, montaż łożysk i wykonanie żelbetowej płyty ustroju nośnego.

W tym roku będą też prowadzone prace związane z branżą sanitarną. Rozpocznie się przebudowa kanalizacji sanitarnej oraz budowa kanalizacji deszczowej przy ulicach Niepodległości, Kolejowej, przy dworcu autobusowym i płycie parkingu.

W marcu br. rozpoczną się też prace przygotowawcze w branży drogowej. Od czerwca ruszą prace związane z budową płyty

parkingu oraz nowego dworca autobusowego, a także rozpoczną się prace związane z przebudową ulic Kolejowej oraz Niepodległości.

Tegoroczne prace, jakie zaplanowano do wykonania w branży elektrycznej i teletechnicznej, dotyczą usunięcia kolizji z infrastrukturą PKP i Tauronu oraz przebudowy i zabezpieczenia sieci ORANGE, SPI-NET i PKP Telkol.

Pozostałe prace objęte tym projektem zrealizowane zostaną w 2024 roku. O postępie prac związanych z budową wiaduktu będziemy na bieżąco informować Państwa w „Głosie Bukowna”. ■

Generalny remont ulicy Niepodległości dzięki kolejnej dotacji z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg

6 lutego 2023 roku Pan Premier Mateusz Morawiecki zatwierdził listy zadań przeznaczonych do dofinansowania, a dotyczących budowy oraz remontów dróg lokalnych w ramach naboru na 2023 rok do Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

Do tego naboru Miasto Bukowno zgłosiło dwa zadania: „Budowa drogi gminnej K120098 - droga Osiedle Szkolna, w km od 0+000,00 do km 0+276,50 w miejscowości Bukowno, Gmina Bukowno” oraz „Remont drogi gminnej K120066 -ul. Niepodległości w km od 0+000,00 do km 0+365,81 w miejscowości Bukowno, Gmina Bukowno”.

Na liście zadań, które zostały przez Pana Premiera zakwalifikowane do dofinansowania, znalazła się druga z powyższych inwestycji.

Remont fragmentu ulicy Niepodległości (od skrzyżowania z ulicą Jodłową do Miejskiego Przedszkola) oszacowany został na kwotę 991.206,15 zł. Uzyskane dofinansowanie ze środków budżetu państwa wyniesie 693.844,23 zł, co stanowić będzie aż 70% kosztów realizacji tego zadania.

Z kolei 15 lutego br. w Starostwie Powiatowym w Olkuszu odbyła się uroczystość wręczenia symbolicznych promes samorządowcom Ziemi Olkuskiej na realizację w 2023 roku zadań inwestycyjnych dofinansowanych z tegorocznej edycji Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Bardzo dziękujemy za wsparcie w pozy-

skaniu środków na te inwestycje Panu Ministrowi Jackowi Osuchowi i Panu Wojewodzie Małopolskiemu Łukaszowi Kmicie.

Remont ulicy Niepodległości obejmie gruntowną modernizację nawierzchni asfaltowej wraz z podbudową jezdni z kruszywa łamanego oraz części zatok parkingowych i chodników położonych wzdłuż tej drogi. Realizacja tej inwestycji powinna zakończyć się do końca 2023 roku.

– Podbudowa tego fragmentu ulicy Niepodległości zbudowana jest z betonowych płyt, które w ostatnich latach niejednokrotnie trzeba było naprawiać. Zaplanowana na ten rok modernizacja pozwoli usu-

– Taką propozycję w najbliższym czasie zamierzam przedstawić radnym Rady Miejskiej do akceptacji – dodaje burmistrz Gajdziszewski. ■

Nowa tężnia solankowa czeka już tylko na wiosnę

Tężnie solankowe na przestrzeni ostatnich lat zyskały ogromną popularność. Coraz więcej polskich samorządów inwestuje w tego typu konstrukcje, które odgrywają istotną rolę m.in. w profilaktyce i leczeniu schorzeń górnych dróg oddechowych. Pod koniec ubiegłego roku kolejny taki obiekt powstał też w naszym mieście. Nowa, nieodpłatna i ogólnodostępna tężnia solankowa zostanie uruchomiona wczesną wiosną.

Tężnia została zlokalizowana na terenie skweru porośniętego sosnami, pomiędzy Miejskim Ośrodkiem Kultury, komisariatem Policji a traktem pieszym biegnącym od ulicy Zwycięstwa do ulicy Kolejowej. Prace realizowane przez Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe ADAGON z Koszęcina zostały zakończone w grudniu ubiegłego roku.

Starania o wybudowanie kolejnej w naszym mieście tężni solankowej – tym razem w północnej części Bukowna – rozpoczęto w 2021 roku, gdy powstał projekt koncepcyjny, a Gmina złożyła do Marszałka Województwa Małopolskiego wniosek o dotację w ramach programu „Małopolskie Tężnie Solankowe”.

– Niestety nie uzyskaliśmy wówczas od Urzędu Marszałkowskiego dofinansowania do budowy tego obiektu. Spotkaliśmy się jednak z bardzo ciepłym przyjęciem tego pomysłu wśród naszych mieszkańców. Dlatego czas, który pozostał nam wtedy do kolejnego naboru, wykorzystaliśmy na opracowanie kompletnej dokumentacji budowlanej dla tego zadania – wspomina dziś wiceburmistrz Bukowna, Marcin Cockiewicz. – Dysponując już w 2022 roku pełną dokumentacją projektową, wnioskując w kolejnym naborze „Małopolskich Tężni”, byliśmy prawie pewni, że tym razem efekt musi być

inny. I tak też się stało. W ubiegłorocznej edycji programu Miasto uzyskało z Województwa Małopolskiego dotację na budowę tężni w wysokości 176 tys. zł. I kolejny raz okazało się, że warto nie odpuszczać i być w swych działaniach konsekwentnym.

Inwestycja obejmowała budowę tężni solankowej na podstawie zbliżonej do koła, o konstrukcji drewnianej posadowionej na płycie żelbetowej, montaż instalacji solankowej, utwardzenie terenu wokół nawierzchnią z kostki granitowej, montaż elementów małej architektury w postaci ławek i koszy na śmieci, a także wykonanie instalacji elektrycznej i oświetleniowej, roboty ziemne i geodezyjne, kanalizację odprowadzającą, przyłącze kanalizacyjne i wodociągowe. Powierzchnia zabudowy zrealizowanego obiektu wyniosła 28,6 m², a kubatura 9,56 m³. Wysokość tężni w kalenicy to 5,17 m, a szerokość 5,82 m. Całość wykonano

w konstrukcji drewnianej, a zadaszenie i rozpiętość zadaszenia została dopasowana do odległości od najbliższych drzew.

Czym jest tężnia solankowa?

Tężnie solankowe to drewniane budowle, które pokryte są gałązkami tarniny lub brzozy. W środku tężni znajduje się specjalne urządzenie do pompowania wody. To ono rozprowadza solankę po witekach, co powoduje wytwarzanie w powietrzu aerozolu bogatego w mikroelementy. Jest to przede wszystkim jod, a także brom, wapń, magnez, potas, żelazo i sód.

Warto dodać, że mikroklimat panujący wokół tężni solankowej jest bardzo podobny do tego, którym można oddychać nad Bałtykiem. Uważa się, że z tężni powinno się korzystać minimum pół godziny, a optymalnie przez godzinę. Wówczas podczas takiej inhalacji można w tężni zażyć tyle jodu, co podczas trzech dni pobytu nad polskim morzem. Najlepiej korzystać z tężni w ciepłe, słoneczne, ale i wietrzne dni. Solanka paruje wtedy najbardziej intensywnie.

Jakie są wskazania do inhalacji w tężni solankowej?

Podstawowym wskazaniem do stosowania inhalacji powietrzem z aerozolem solankowym są choroby dróg oddechowych. Szczególnie polecana jest ona mieszkańcom dużych miast, którzy na co dzień oddychają zanieczyszczonym powietrzem – solanka przyspiesza bowiem regenerację błony śluzowej dróg oddechowych, a także stymuluje układ odpornościowy.

Inhalacje solankowe sprawdzą się również dla astmatyków i przy przewlekłych lub nawracających nieżytach nosa. Inhalacja bogatym w jod powietrzem z aerozolem solankowym zalecana jest także osobom, które borykają się z chorobami tarczycy. Dzięki dużej zawartości wapnia, inhalacje pomagają też w walce z alergią i pozytywnie wpływają na kości. Potas wspomaga prawidłową pracę serca i odpowiednie ciśnienie krwi. Żelazo redukuje uczucie zmęczenia, zwiększa odporność i jest niezbędne do prawidłowego wzrostu. Z kolei sód jest niezwykle ważny dla serca oraz całej gospodarki wodno-elektrolitowej.

Warto także pamiętać, że mimo pozytywnego wpływu na zdrowie i samopoczucie, inhalacje w tężni solankowej **nie powinny** być zażywane przez określoną grupę osób. Do przeciwwskazań zalicza się: świeżo przebyty zawał, choroby wieńcowe, nadczynność tarczycy, choroby nowotworowe, niskie ciśnienie krwi, gorączka, nadwrażliwość na składniki solanki.

Mini-tężnia solankowa i grota solna w MOSiR Bukowno

Dotychczas z dobrodziejstw inhalacji solankowych można było korzystać w Bukownie jedynie na obiektach Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji.

W 2019 roku w pobliżu Domu Turysty TRAMP powstała mini-tężnia. Ta inwestycja była efektem zwycięskiego projektu miejskiego Budżetu Obywatelskiego. Tężnia ta została wyposażona w 200-litrowy zbiornik na solankę, oświetlenie i urządzenie do pompowania solanki. Zainteresowani mogą korzystać z obiektu od 30 kwietnia do 31 października w godz. 10.00 – 13.00 i 15.00 – 19.00 (a w lipcu i sierpniu do godz. 20.00).

Natomiast w 2021 roku w przyziemiach Hali Sportowej MOSiR oddane zostało do użytku Centrum Aktywności Ruchowej oraz Centrum Odnowy Biologicznej (SPA), w skład którego wchodzi m.in. **grota solna wraz z tężnią**, z którego można korzystać codziennie w godzinach 15.00-21.00.

Obiekt ten powstał w ramach projektu pod nazwą „Modernizacja infrastruktury rekreacyjno-ruchowej MOSiR oraz dostosowanie jej do potrzeb osób niepełnosprawnych i seniorów”, dofinansowanego ze środków Unii Europejskiej w konkursie dla 11 Osi Priorytetowej „Rewitalizacja przestrzeni regionalnej”, Działanie 11.1 „Rewitalizacja miast”, Poddziałanie 11.1.2 „Rewitalizacja miast średnich i małych”, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 – 2020. ■

Szamba i przydomowe oczyszczalnie ścieków do kontroli

W sierpniu ub.r. weszły w życie nowe przepisy ustawy **Prawo wodne, zaostrzające regulacje dotyczące odprowadzania i oczyszczania ścieków. Gminy zostały zobowiązane do prowadzenia cyklicznych kontroli w zakresie prawidłowego pozbywania się nieczystości ciekłych ze zbiorników bezodpływowych oraz opróżniania osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków.**

Ich celem jest zapobieganie zanieczyszczeniu środowiska naturalnego: gleby, wód gruntowych i zbiorników wodnych. Każdy właściciel nieruchomości, na terenie której znajduje się bezodpływowy zbiornik oraz przydomowa oczyszczalnia ścieków, będzie musiał przechodzić takie kontrole regularnie – nie rzadziej niż co dwa lata.

Zmiany w przepisach to przede wszystkim efekt unijnych regulacji. Komisja Europejska już w połowie 2020 r. krytykowała Polskę za to, że nie wdrożyła tzw. **unijnej dyrektywy ściekowej**. A nieszczęsne szamba i wylewanie ścieków wprost do gruntu to dotąd był w Polsce niestety dość powszechny problem. Za nieprzestrzeganie tej dyrektywy Polskę mogą czekać wysokie kary finansowe – mowa o kwotach nawet 6 mld euro. Dlatego nowe prawo wprowadziło też administracyjne sankcje dla gmin, które do końca 2027 r. nie wywiążą się z wymogów unijnej dyrektywy ściekowej.

Dlatego **przypomina się**, że **właściciele nieruchomości** w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości **są zobowiązani** m.in. do:

cyjnej, właściciel nieruchomości ma obowiązek przyłączenia nieruchomości do istniejącej sieci.

Obowiązek nie dotyczy nieruchomości wyposażonych w przydomową oczyszczalnię ścieków spełniającą wymagania określone w przepisach odrębnych.

Właściciele nieruchomości, którzy **nie mają** jeszcze podpisanych **umów** na opróżnianie zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, powinni to uczynić **jak najszybciej**.

Wykaz podmiotów uprawnionych do zawarcia umowy na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych na terenie gminy Bukowno dostępny jest na stronie internetowej Miasta oraz w Referacie Ochrony Środowiska i Rolnictwa Urzędu Miejskiego (pokój nr 23), tel. 32 626 18 45.

- **przyłączenia nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej;**
- przy braku sieci kanalizacyjnej gromadzenia nieczystości ciekłych przejściowo w **zbiornikach bezodpływowych** lub osadnikach w instalacjach **przydomowych oczyszczalni ścieków** spełniających wymagania określone w odrębnych przepisach;
- pozbywania się zgromadzonych nieczystości ciekłych poprzez:
 - a. **opróżnianie zbiorników bezodpływowych**, potwierdzeniem czego jest zawarta **umowa** z podmiotem posiadającym zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych na terenie gminy Bukowno,
 - b. **opróżnianie osadników** w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków, potwierdzeniem czego jest zawarta **umowa** z podmiotem posiadającym zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Bukowno,
 - c. **udzielanie informacji** związanych z odbieraniem i usuwaniem nieczystości ciekłych oraz przedstawianie do wglądu dokumentów i **dowodów uiszczenia opłat** za te usługi, a także ich przechowywanie przez okres dwóch lat.

Właściciele nieruchomości wyposażonych w **zbiorniki bezodpływowe (szamba)** obowiązani są do pozbywania się nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości, tak aby nie dopuścić do przepełnienia się zbiorników, gwarantując zachowanie czystości i porządku na nieruchomości, a także niedopuszczenie do zanieczyszczenia wód podziemnych.

Częstotliwość opróżniania zbiorników bezodpływowych powinna być dostosowana do **ilości zużywanej** na terenie nieruchomości **wody** oraz pojemności zbiorników do gromadzenia nieczystości ciekłych, nie rzadziej niż **raz na kwartał** - zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Bukowno (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2023 r. poz. 1123).

Osady z przydomowych oczyszczalni ścieków należy z kolei usuwać z częstotliwością wynikającą z instrukcji eksploatacji oczyszczalni, nie rzadziej jednak niż **raz na rok** - zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Bukowno.

Jeżeli nieruchomość zlokalizowana jest na terenie, gdzie istnieje możliwość podłączenia do istniejącej sieci kanaliza-

W przypadku braku udokumentowania prawidłowego sposobu realizacji wyżej wymienionych obowiązków zastosowany zostanie art. 10 ust. 2a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, który mówi: *kto nie wykonuje m.in. obowiązku gromadzenia nieczystości ciekłych w zbiornikach bezodpływowych oraz pozbywa się nieczystości ciekłych w sposób określony przepisami ustawy i przepisami odrębnymi podlega karze grzywny.*

Ponadto w myśl art. 6 ust. 6 powyższej ustawy **gmina zorganizuje opróżnianie zbiorników** bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków z nieruchomości, na których nie jest realizowany ten obowiązek, a **właściciel tej nieruchomości zostanie obciążony opłatą**, wynikającą z zastosowania górnych stawek opłat za usługi w zakresie pozbywania się nieczystości ciekłych ponoszonych przez właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Bukowno – obecnie stawka ta wynosi **60,00 zł brutto za 1 m³** nieczystości ciekłych opróżnianych ze zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości oraz **100,00 zł brutto za 1 m³** nieczystości ciekłych opróżnianych z osadników w instalacjach przydomowych i transportu tych nieczystości.

Ponadto za utrudnianie lub uniemożliwienie kontroli nowe przepisy przewidują karę grzywny.

Podstawa prawna:

- Art. 3 ust. 3m, art. 6 ust. 6, art. 10 ust. 2 i 2a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2022 r. poz. 1297),
- § 3 i § 13 Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Bukowno (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2023 r. poz. 1123),
- § 1 Uchwały Nr LXIX/413/2023 Rady Miejskiej w Bukownie z dnia 31 stycznia 2023 r. w sprawie określenia górnych stawek opłat za usługi odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie tymi odpadami na rzecz gminy oraz za usługi w zakresie pozbywania się nieczystości ciekłych ponoszonych przez właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Bukowno (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2023 r. poz. 1121). ■

Blisko 69 tysięcy złotych dla szkół z Bukowna w ramach Małopolskiej Tarczy Antykryzysowej

Do obydwu szkół z terenu Bukowna w ramach tej edycji projektu trafi łącznie blisko 69 tys. zł. Symboliczne czeki z rąk Marszałka Województwa odebrała Sekretarz Miasta Agnieszka Wadas-Żuk oraz Dyrektorzy Szkół Podstawowych nr 1 i nr 2 w Bukownie, Mirosław Siudyka i Krzysztof Kańczuga.

W ramach Małopolskiej Tarczy Antykryzysowej - Pakiet Edukacyjny II do małopolskich szkół trafią pieniądze na zakup sprzętu komputerowego oraz wsparcie edukacyjne i psychologiczne uczniów. 12 stycznia br. w Małopolskiej Uczelni Państwowej im. rtm. Witolda Pileckiego w Oświęcimiu w uroczystym wręczeniu promes dla przedstawicieli samorządów z powiatów chrzanowskiego, olkuskiego i oświęcimskiego wzięli udział Marszałek Województwa Witold Kozłowski, Iwona Gibas z zarządu województwa oraz Radny województwa Tadeusz Arkit.

- W odpowiedzi na kryzys spowodowany pandemią COVID-19 Samorząd Województwa Małopolskiego niezwłocznie podejmował kroki zaradcze. W ramach kompleksowej strategii do tej pory już grubo ponad dwa miliardy złotych w ramach Małopolskiej Tarczy Antykryzysowej wsparło kluczowe sektory życia społecznego i gospodarki, w tym również edukację i nauczanie. Opiewający na około 60 milionów złotych Pakiet Edukacyjny MTA, współfinansowany ze środków Unii Euro-

pejskiej, budżetu państwa oraz budżetu Województwa Małopolskiego jest bardzo ważnym uzupełnieniem działań podejmowanych na poziomie centralnym - mówił Witold Kozłowski, Marszałek Województwa Małopolskiego.

Zadania realizowane w ramach Pakietu Edukacyjnego obejmują przede wszystkim wzmocnienie cyfrowej infrastruktury małopolskich szkół, podniesienie metodyczno-cyfrowych kompetencji kadry pedagogicznej, organizację kursów, jak również wsparcie inicjatyw wzbogacających czas wolny uczniów w ramach zajęć dodatkowych i wycieczek dydaktycznych.

- Łączna pula środków, które zostały przekazane podczas uroczystości w Oświęcimiu, to ok. 2,1 miliona złotych. Umożliwią one zakup sprzętu komputerowego i innych urządzeń cyfrowych niezbędnych do prowadzenia zajęć w szkołach, jak również wsparcie edukacyjne i psychologiczne uczniów. Około 208 laptopów, komputerów, tabletów, 44 tablice multimedialne i monitory interaktywne trafią do 89 szkół z powiatów chrzanowskiego, olkuskiego i oświęcimskiego - dodał Marszałek Witold Kozłowski.

To już druga edycja projektu, który powstał jako odpowiedź samorządu województwa na sytuację wywołaną pandemią. Pierwsza edycja projektu opiewała na blisko 15 mln zł. Dzięki tym środkom prawie tysiąc szkół oraz placówek systemu oświaty z terenu Małopolski zostało wyposażonych w sprzęt komputerowy do prowadzenia zajęć edukacyjnych. Nowe urządzenia, pomoce dydaktyczne i oprogramowanie wpływają również na rozwój i przyspieszenie transformacji cyfrowej szkół. Uzupełnieniem działań jest sfinansowanie wydatków na pomoc edukacyjną i psychologiczną dla uczniów.

Małopolska Tarcza Antykryzysowa jest współfinansowana ze środków unijnych. W ramach projektu „Małopolska Tarcza Antykryzysowa - Pakiet Edukacyjny II. Realizacja wsparcia szkół i placówek oświatowych”, którego wartość wynosi 23,3 mln zł, wsparciem w zakresie zakupu sprzętu komputerowego zostanie objętych ok. 600 szkół i placówek oświatowych. Z kolei w zakresie wielowymiarowego wsparcia edukacyjno-psychologicznego uczniów pomoc obejmie ok. 400 szkół i placówek oświatowych z terenu Małopolski. ■

„Bezpieczny pieszy w Bukownie”. Kolejne inwestycje w infrastrukturę bezpieczeństwa ruchu pieszego

„Bezpieczny pieszy – doposażenie infrastruktury drogowej w mieście Bukowno w urządzenia sprzyjające poprawie bezpieczeństwa w ruchu drogowym ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa pieszych” to tytuł kolejnego projektu, który będzie realizowany w Bukownie w celu poprawy bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu.

Wniosek w ubiegłym roku Miasto skierowało do Centrum Unijnych Projektów Transportowych, działającego przy Ministerstwie Transportu. W ramach tego projektu na terenie Bukowna w miejscach szczególnie niebezpiecznych zainstalowanych zostanie kolejnych sześć radarowych wyświetlaczy prędkości.

Będą one zlokalizowane w bezpośredniej bliskości przejść dla pieszych - w miejscach, gdzie z uwagi na warunki pozwalające rozwijać prędkości wyższe niż wskazane w ograniczeniach prędkości,

pojazdy często je przekraczają, czym stwarzają zagrożenie dla innych uczestników ruchu drogowego, w tym szczególnie dla pieszych, którzy są wyjątkowo narażeni na poniesienie uszczerbku na zdrowiu w wyniku zdarzeń drogowych.

Głównym celem tego projektu jest podniesienie poziomu bezpieczeństwa pieszych uczestników ruchu drogowego na terenie Miasta Bukowno poprzez uzupełnienie istniejącej infrastruktury o elementy podnoszące świadomość kierowców przekraczających dozwoloną prędkość w obszarze zabudowanym.

Na przestrzeni lat 2019-2021 na terenie Bukowna doszło do 151 zdarzeń drogowych, w tym 3 zdarzeń z udziałem pieszych. Wskutek zdarzeń drogowych z udziałem pieszych dwie osoby zostały ranne.

Samorząd Bukowna sukcesywnie doposaża istniejące przejścia dla pieszych w elementy podnoszące bezpieczeństwo

pieszych uczestników ruchu drogowego. W ramach inwestycji zrealizowanych m.in. przy wsparciu Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg powstały w naszym mieście m.in. kompaktowe rondo, a także inteligentne, aktywne przejścia dla pieszych wraz z czujnikami ruchu. W kilku miejscach zastosowano też specjalny antypoślizgowy materiał, którym pokryto nawierzchnię jezdni przed przejściami dla pieszych, dzięki czemu skrócona zostaje droga hamowania.

Innym regularnie podnoszonym przez kierowców problemem jest to, że piesi są często słabo widoczni na jezdni lub w jej bezpośrednim otoczeniu. Dlatego - oprócz prowadzonych różnego rodzaju kampanii informacyjnych i doraźnych działań np. zachęcających do używania odblasków - zrealizowane zostały też w naszym mieście inwestycje mające na celu poprawę oświetlenia przejść dla pieszych, które choć kosztowne, to dzięki zastosowaniu najnowszych rozwiązań technologicznych (w tym OZE) są bardzo efektywne. Bowiem według danych statystycznych, instalacja różnego rodzaju oświetlenia przejść zmniejsza liczbę wypadków z pieszymi nawet o 20-30%.

Z drugiej strony, Miasto aktywnie aplikuje i skutecznie pozyskuje środki pozabudżetowe z różnych programów zewnętrznych na realizację takich inwestycji. A uzyskiwane dofinansowania ze środków budżetu państwa albo ze środków unijnych sięgają nawet 85%. Więc warto rozwijać miejską infrastrukturę drogową przeznaczoną dla podniesienia bezpieczeństwa pieszych, zwłaszcza że każde życie i zdrowie po prostu nie ma ceny. ■

Rusza dofinansowanie do indywidualnych mieszkań w blokach dla mieszkańców Bukowna!

Od roku 2021 w Gminie Bukowno funkcjonuje gminny program dofinansowania do wymiany źródeł ciepła adresowany do właścicieli mieszkań w budynkach wielorodzinnych oraz domów jednorodzinnych.

Realizowany jest także rządowy program „Czyste Powietrze” adresowany wyłącznie do właścicieli domów jednorodzinnych. Teraz startuje także podobny program, ale adresowany do właścicieli mieszkań w budynkach wielorodzinnych.

W tym roku Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie uruchomił nowy program „Ciepłe Mieszkanie”. Celem programu jest poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródła ciepła i poprawę efektywności energetycznej indywidualnych mieszkań, które znajdują się w budynkach wielorodzinnych i posiadają własne źródło ciepła.

Urząd Miejski w Bukownie zbiera informacje o zainteresowaniu mieszkańców Gminy Bukowno tym programem, aby osobom uprawnionym stworzyć możliwość ubiegania się o dotację.

Dofinansowanie będzie można pozyskać na:

Wymianę źródła ciepła zasilanego węglem na inne źródło

ciepła, np.: na pompę ciepła powietrze/woda, pompę ciepła powietrze/powietrze, kocioł gazowy kondensacyjny, kocioł na pellet drzewny o podwyższonym standardzie, ogrzewanie elektryczne lub na podłączenie lokalu mieszkalnego do efektywnego źródła ciepła w budynku. Dodatkowo mogą być wykonane: instalacja c.o. i c.w.u.; wentylacja mechaniczna z odzyskiem ciepła; wymiana okien i drzwi (drzwi zewnętrzne do lokalu).

Na jeden lokal mieszkalny może być udzielone jedno dofinansowanie w ramach programu.

Wysokość dofinansowania uzależniona jest od dochodów beneficjenta lub osób w jego gospodarstwie domowym i ustalona została na poziomie:

- **podstawowym** – do 30% kosztów kwalifikowanych, nie więcej niż 15 000 zł (roczny dochód wnioskodawcy do 120 000 zł)
- **podwyższonym** – do 60% kosztów kwalifikowanych, nie więcej niż 25 000 zł (miesięczny dochód na osobę nie przekracza 1 673 zł w gospodarstwie wieloosobowym lub 2 342 zł w gospodarstwie jednoosobowym)
- **najwyższym** – do 90% kosztów kwalifikowanych, nie więcej niż 37 500 zł (miesięczny dochód na osobę nie przekracza 900 zł w gospodarstwie wieloosobowym lub 1 260 zł w gospodarstwie jednoosobowym).

Wszystkie zainteresowane osoby prosimy o wypełnienie **deklaracji** o zamiarze przystąpienia do programu, zamieszczonej na stronie Urzędu Miejskiego w Bukownie i dostarczenie jej do UM w Bukownie przy ul. Kolejowej 16 (Biuro Podawcze), bądź przesłanie dokumentu na adres czystepowietrze@umbukowno.pl

Program będzie realizowany do końca 2025 r. Deklaracja wstępna **nie jest zobowiązaniem do udziału** w programie a jej złożenie **nie jest** równoznaczne ze złożeniem wniosku o przyznanie dofinansowania. Warunkiem udzielenia dotacji będzie

złożenie w późniejszym terminie wniosku na właściwym formularzu przekazanym przez Gminę i podpisanie umowy. **Zakupu i wymiany źródła ciepła można dokonać dopiero po podpisaniu umowy dotacji.**

Wypłata dotacji nastąpi po realizacji przedsięwzięcia, prawidłowym rozliczeniu dotacji i otrzymaniu przez Gminę Bukowno środków finansowych z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie.

Informacji o programie udziela również Ekodoradca Urzędu Miejskiego w Bukownie w poniedziałki, środy i piątki w pokoju nr 3 lub pod nr tel. 32 62 61 838. ■

Rozlicz podatek PIT w Bukownie. Skorzystaj z atrakcyjnych zniżek. Wspomagaj lokalne organizacje

Początek roku to czas rozliczeń podatków od dochodów osób fizycznych PIT. Podatek ten w polskim systemie prawnym stanowi jednocześnie jeden z głównych dochodów samorządów terytorialnych w naszym kraju. Dlatego też wiele samorządów zachęca do rozliczania podatku w swoim mieście, oferując w zamian różne korzyści. W Bukownie takim instrumentem jest **Karta Aktywnego Mieszkańca**.

Każdy z mieszkańców rozliczający podatek dochodowy w Bukownie może skorzystać z szeregu zniżek oferowanych przez **Kartę Aktywnego Mieszkańca**. Dzięki niej mieszkańcy Bukowna mogą korzystać z 50% zniżki na bilety wstępu m.in. na miejskie baseny, korty tenisowe, siłownię, czy centrum odnowy biologicznej SPA w MOSiR w Bukownie. Jednak warunkiem jej otrzymania jest rozliczenie podatku dochodowego od osób fizycznych w Urzędzie Skarbowym w Olkuszu i jednoczesna deklaracja w zeznaniu podatkowym, że miejscem zamieszkania jest Bukowno.

Karta Aktywnego Mieszkańca jest jednocześnie instrumentem wzmacniającym poczucie tożsamości lokalnej, integrację mieszkańców i ich identyfikację z Bukownem jako miejscem, gdzie warto mieszkać.

– *Rozliczając podatki w naszym mieście, mamy realny wpływ na jego rozwój. To środki, które wprost zasilają budżet naszego miasta, więc także naszych szkół i przedszkoli, finansują oświetlenie naszych dróg i chodników, komunikację miejską, sprzątanie ulic, czy też wsparcie osób w potrzebie. Wskazując w deklaracji podatkowej Bukowno jako miejsce zamieszkania, decydujemy o tym, że część wypracowanego przez nas wszystkich podatku trafia do budżetu naszego miasta, przyczyniając się do wzrostu jego dochodów. Co ważne – nie jest do tego wymagane ani zameldowanie w naszym mieście, ani nawet posiadanie np. umowy najmu lokalu. Wystarczy sam fakt zamieszkiwania na terenie Bukowna. Dlatego gorąco zachęcamy naszych mieszkańców do wskazywania Bukowna jako miejsca zamieszkania w deklaracjach podatkowych PIT – przypomina Marcin Cockiewicz, zastępca burmistrza Bukowna. – Mamy też nadzieję, że wpływy związane z nowo zarejestrowanymi podatnikami choć częściowo zrekompensują straty wywołane przez nowy system podatkowy Polski Ład. Bowiem według internetowego kalkulatora Związku Miast Polskich¹ na reformie systemu podatkowego Bukowno może stracić nawet ponad 3,5 mln zł dochodów własnych.*

Co godne podkreślenia, mimo że karty miejskie stają się coraz bardziej popularne, **Karta Aktywnego Mieszkańca Bukowna** to jak

dotąd **jedyna taka inicjatywa w powiecie olkuskim.**

Dla kogo Karta Aktywnego Mieszkańca?

Kartę Aktywnego Mieszkańca mogą otrzymać mieszkańcy Bukowna, którzy rozliczają podatek dochodowy od osób fizycznych w Urzędzie Skarbowym w Olkuszu i jednocześnie deklarują w zeznaniu podatkowym, że miejscem zamieszkania jest Bukowno.

Kartę taką mogą też otrzymać bezrobotni mieszkańcy Bukowna, zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Olkuszu, a także pełnoletni uczniowie i studenci (do ukończenia 26 lat) oraz osoby niepełnosprawne. Swoje karty otrzymają też dzieci z Bukowna, dla których powyższe osoby są opiekunami prawnymi.

Karta jest ważna trzy lata, a wnioski o jej wydawanie (wraz ze zdjęciem) można składać na Dzienniku Podawczym Urzędu Miejskiego w Bukownie. Do wniosku należy dołączyć kserokopię pierwszej strony zeznania PIT za ubiegły rok z potwierdzeniem wpływu do Urzędu Skarbowego lub wydrukowaną pierwszą stroną zeznania PIT oraz wydrukowane Urzędowe Poświadczenie Odbioru (PIT wraz z wygenerowanym numerem dokumentu zgodnym z identyfikatorem dokumentu UPO).

Szczegółowych informacji na temat Karty Aktywnego Mieszkańca udziela pracownicy Referatu Oświaty, Zdrowia i Pomocy Społecznej Urzędu Miejskiego w Bukownie (pokój nr 13 – tel. 32 626 18 28).

Jak szybko i sprawnie rozliczyć PIT?

Od 15 lutego br. w internetowej aplikacji **Twój e-PIT** czekają

¹ Na podstawie strony internetowej www.najtwejkoszt.pl

na wszystkich podatników przygotowane przez urząd skarbowy roczne rozliczenia. Aplikację **Twój e-PIT** można znaleźć w serwisie e-Urząd Skarbowy na **podatki.gov.pl**. Usługa dostępna także w języku angielskim i ukraińskim.

Aby skorzystać z usługi **e-PIT**, należy:

- Zalogować się do e-Urzędu Skarbowego na **podatki.gov.pl** i wybrać usługę **Twój e-PIT**.
- Z uwagi na rodzaj dochodów należy wybrać właściwy formularz. Uwaga! Wybór formularza wpływa na sposób rozliczenia w usłudze. W formularzu można będzie znaleźć informacje od płatnika/pracodawcy, dane z ubiegłorocznych zeznań, np. dane organizacji pożytku publicznego (OPP), numer rachunku bankowego, jeśli z zeznania wynika nadpłata, a w PIT-37 również ulgę na dzieci.
- Można wówczas zaakceptować zeznanie bez zmian i pobrać Urzędowe Poświadczenie Odbioru (UPO), albo zmienić lub wskazać Organizację Pożytku Publicznego, której chcemy przekazać **1,5% podatku**, można też zmienić sposób rozliczenia z indywidualnego na rozliczenie wspólnie z małżonkiem lub jako osoba samotnie wychowująca dzieci, można też dodać lub zmienić inne dane, jak np. odliczenia darowizny, wydatki na cele rehabilitacyjne, wpłaty na IKZE, uzupełnić dane uprawniające do skorzystania z ulgi dla rodzin 4+, czy też wskazać dodatkowy zwrot ulgi na dzieci.
- Można też odrzucić przygotowane przez Krajową Administrację Skarbową zeznanie i rozliczyć się samodzielnie w innej formie niż usługa **Twój e-PIT**. Wówczas proponowane przez urząd zeznanie nie będzie brane pod uwagę.

Ważne! Jeśli do 2 maja br. przygotowane przez administrację skarbową zeznania PIT-37 lub PIT-38 nie zostaną zmienione lub odrzucone, wówczas uznaje się je za złożone.

1,5% podatku dla Organizacji Pożytku Publicznego. Wspieraj lokalne Stowarzyszenia!

W aplikacji **Twój e-PIT** można też wskazać Organizację Pożytku Publicznego, do której może trafić 1,5% naszego podatku. Jeśli podatnik nie chce nic zmieniać w swoim zeznaniu przygotowanym przez skarbowkę, a w ubiegłym roku przekazał swój 1% wybranej organizacji, to wówczas w tym roku automatycznie 1,5% trafi do tej samej organizacji.

Jeśli w ubiegłym roku podatnik nie przekazał swojego 1% podatku OPP lub wybrana w ubiegłym roku OPP w tym roku nie jest uprawniona, albo podatnik chce zmienić organizację, wówczas po zalogowaniu do systemu podatnik może zmodyfikować swoje zeznanie, wskazując KRS nowej orga-

podatki.gov.pl

Twój e-PIT

- ✓ oszczędzimy twój czas
- ✓ zagwarantujemy ci bezpieczeństwo
- ✓ unikniesz błędów podczas wypełniania
- ✓ poprawisz lub uzupełnisz dane w przygotowanym zeznaniu
- ✓ otrzymasz zwrot nadpłaty w ciągu maksymalnie 45 dni

Ministerstwo Finansów

KAS Krajowa Administracja Skarbowa

nizacji poprzez wybranie opcji „**Wybieram Organizację Pożytku Publicznego**”.

Również emeryci i renciści rozliczani przez organ rentowy (ZUS) mogą przekazać 1,5% podatku wybranej organizacji. Wystarczy, że do 30 kwietnia złożą w Urzędzie Skarbowym deklarację **PIT-OP**, w której wskażą nr KRS wybranej OPP oraz swoje dane identyfikacyjne.

Gorąco zachęcamy, aby przekazywać 1,5% podatku tym organizacjom społecznym, które działają na terenie Bukowna i są blisko spraw ważnych dla naszych mieszkańców i działają na ich rzecz.

Organizacje te wspierają dzieci, osoby z niepełnosprawnościami, osoby starsze, chore, ubogie, wykluczone, czy po prostu mniej zaradne. Organizują ofertę kulturalną, edukacyjną, zajęcia sportowe, czy też opiekę dla potrzebujących. Pomagają w rozwijaniu pasji i zainteresowań. Otaczają opieką bezdomne zwierzęta. Niosą pomoc wszędzie tam, gdzie jest taka potrzeba.

Informacje niezbędne do odliczenia 1,5% podatku można znaleźć na stronach internetowych tych organizacji lub w ich mediach społecznościowych. ■

Zapłać lokalny podatek online

Coraz częściej korzystamy z przyjaznych rozwiązań komunikacji elektronicznej. E-usługi to duże ułatwienie i istotna oszczędność czasu. Dzięki realizacji projektu „E-jakość – zmiany w administracji w Gminie Bukowno” dofinansowanego ze środków Unii Europejskiej także w naszym mieście poszerzone zostały możliwości korzystania z tych udogodnień. Jedną z nich jest możliwość składania informacji podatkowych oraz dokonywanie internetowych płatności podatkowych online.

Dzięki **Portalowi Interesanta** wchodzącego w skład Elektronicznego Biura Obsługi Klienta Urzędu Miejskiego w Bukownie można na bieżąco sprawdzać i kontrolować swoje zobowiązania podatkowe wobec Miasta Bukowno oraz uregulować je drogą on-line – bezpiecznie i bez wychodzenia z domu. **Portal Interesanta Urzędu Miejskiego w Bukownie** dostępny jest pod adresem internetowym: <https://portal.umbukowno.pl>.

W celu zalogowania się do portalu wymagane jest posiadanie tzw. profilu zaufanego. Szczegółową instrukcję, jak go założyć, można znaleźć na stronie: <https://pz.gov.pl>. Można też skorzystać z profilu zaufanego oferowanego przez bankowość elektroniczną lub

z dowodu osobistego z warstwą elektroniczną.

Za pomocą Portalu Interesanta bez wychodzenia z domu można sprawdzić m.in.:

- stan swoich zobowiązań wobec Gminy z tytułu podatku od nieruchomości, podatku od środków transportu, opłat za wywóz odpadów komunalnych,
- wymiar podatku oraz wykaz nieruchomości, za które naliczany jest podatek,
- wykaz pojazdów wg złożonych deklaracji, będący podstawą do naliczenia podatku od środków transportowych,
- historię płatności internetowych.

Poprzez Portal Interesanta można też zapłacić podatek bezpośrednio za pośrednictwem tej strony. Zachęcamy do korzystania z Portalu Interesanta, który jest wygodnym i bezpiecznym narzędziem do realizacji spraw bez konieczności wychodzenia z domu.

Elektroniczne Biuro Obsługi Klienta Urzędu Miejskiego w Bukownie dostępne jest w internecie pod adresem <https://ebok.umbukowno.pl>. ■

Rzeczpospolita
Polska

MAŁOPOLSKA

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Projekt realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020.

Gminny Program Ośłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023

Gmina Bukowno – w związku z ogłoszonym przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej programem pod nazwą „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 – przystąpi do realizacji tego programu w ramach tzw. Modułu II.

Celem programu jest wsparcie finansowe dla gmin na zapewnienie usług wsparcia seniorów w wieku powyżej 65 lat poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość” mającej na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych. W związku z przystąpieniem do programu możliwe będzie uzyskanie finansowego wsparcia do 80% przewidywanych kosztów całkowitych zadania.

Adresatami programu będą **seniorzy w wieku 65 lat i więcej**, mający problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia. W związku z powyższym wdrożenie i realizacja Programu oraz objęcie nim naszych seniorów poprawi

i wzmocni ich poczucie bezpieczeństwa.

W ramach programu będzie możliwy dostęp do tzw. „**opasek bezpieczeństwa**” wyposażonych w co najmniej trzy z następujących funkcji: przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS, detektor upadku, czujnik zdjęcia opaski, lokalizator GPS, funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami, funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe.

Opaska bezpieczeństwa będzie połączona z **całodobowym centrum monitoringu**, co da poczucie bezpieczeństwa nie tylko seniorowi, ale także jego rodzinie. Pozwoli na bardziej bezpieczne, komfortowe funkcjonowanie w swoim środowisku lokalnym.

Dzięki realizacji programu „Korpus Wsparcia Seniorów” planuje się, że w Gminie Bukowno w 2023 roku w ramach pilotażowej edycji programu systemem zdalnej teleopieki objętych zostanie 10 seniorów w wieku powyżej 65 lat, mających problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia. W przypadku sukcesu tegorocznego pilotażu program będzie kontynuowany w kolejnych latach w znacznie szerszym zakresie.

Realizatorem programu w naszym mieście będzie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bukownie. ■

INFORMACJA o naborze wniosków na dofinansowanie kosztów transportu i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest z terenu Gminy Bukowno

Burmistrz Miasta Bukowno przypomina, że **trwa nabór wniosków na dofinansowanie kosztów transportu i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest, z terenu Gminy Bukowno.**

Odbieranie odpadów będzie realizowane zgodnie z **Uchwałą Nr XXXIX/277/2017** Rady Miejskiej w Bukownie w sprawie zatwierdzenia Regulaminu rozdziału środków z budżetu Miasta Bukowno na dofinansowanie kosztów transportu i unieszkodliwiania **odpadów zawierających azbest** z terenu Miasta Bukowno od osób fizycznych, wspólnot mieszkaniowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 1 – 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, za wyjątkiem podmiotów wymienionych w ust. 4 tej ustawy, posiadających tytuł prawny do nieruchomości zabudowanej, położonej na terenie Miasta Bukowno, na której znajdują się wyroby lub odpady zawierające azbest.

Warunkiem uzyskania dofinansowania jest złożenie w Urzędzie Miejskim w Bukownie wniosku oraz oświadczenia o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością, zgodnie ze wzorem określonym w załączniku do Regulaminu. W szczególnie uzasadnionych przypadkach może być przyznane dofinansowanie do unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest odbieranych z nieruchomości niezabudowanej. Odpady azbestowe będą odbierane przez **firmę, z którą Gmina zawrze stosowną umowę.**

Przypominamy również, że odpady powinny być odpowiednio przygotowane do odbioru, i złożone na terenie nieruchomości wnioskodawcy w miejscu dostępnym dla dojazdu samochodem ciężarowym (niedopuszczalne jest gromadzenie odpadów poza nieruchomością, na przykład na chodniku przed nieruchomością).

Wniosek można złożyć na Biurze Podawczym w Urzędzie Miejskim w Bukownie, ul. Kolejowa 16, w wersji elektronicznej przez e-PUAP, lub przesłać pocztą.

Burmistrz Miasta Bukowno

informuje o możliwości wynajęcia **lokalu nr 6 o powierzchni 15,41 m²**, położonego w pawilonie handlowo-usługowym Nr 1 znajdującego się **na targowisku „Mój Rynek” w Bukownie:**

Miesięczna stawka czynszu za wynajem 1 m² powierzchni handlowej wynosi:

12,72 zł + 23% podatku VAT,

dla rolnika **9,53 zł + 23% podatku VAT.**

Dokumentami potwierdzającymi status rolnika jest zaświadczenie właściwej Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, potwierdzające objęcie danej osoby ubezpieczeniem społecznym rolników lub zaświadczenie właściwej Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, potwierdzające złożenie przez daną osobę wniosku o dopłaty bezpośrednie dla rolników.

Targowisko przeznaczone jest w pierwszej kolejności pod sprzedaż produktów rolno-spożywczych wyprodukowanych w systemie rolnictwa ekologicznego przez rolników. W przypadku braku zainteresowania sprzedażą w/w produktów dopuszczalna jest możliwość zagospodarowania miejsc pod sprzedaż pozostałych towarów.

Oferty na najem w/w wolnej powierzchni handlowej należy składać osobiście w sekretariacie **Miejskiego Zakładu Gospodarki Komunalnej w Bukownie** przy ul. Leśna 7B, pon. – pt. w godzinach pracy od 6.00 do 14.00.

W przypadku złożenia dwóch lub więcej ofert na wynajem przedmiotowego lokalu decyduje data i godzina złożenia oferty.

Burmistrz Miasta Bukowno
(-) Mirosław Gajdziszewski

SPOTKANIE AUTORSKIE Z MARIĄ KOCOT

We wtorek, 24 stycznia, w Miejskim Ośrodku Kultury odbyło się kolejne spotkanie dla studentów Uniwersytetu Otwartego. Tym razem składało się ono z dwóch części: w pierwszej z wykładem „Rola literatury we współczesnym świecie” wystąpiła pani Marta Michoń – pracownik Miejskiej Biblioteki Publicznej w Bukowniu, natomiast w części drugiej odbyło się spotkanie autorskie z pisarką Marią Kocot.

Wykład Marty Michoń poświęcony był roli literatury we współczesnym świecie. Zgromadzeni na sali widowiskowej słuchacze dowiedzieli się m.in. co czytamy najchętniej, dlaczego czytamy, jak czytanie wpływa na nasze życie, codzienne zachowanie i postrzeganie rzeczywistości. Prelekcja była tym bardziej interesująca, że pani Marta na co dzień pracuje w Miejskiej Bibliotece Publicznej i mogła oprzeć się na zdobytych tu doświadczeniach i kontaktach z czytelnikami z Bukowna.

W drugiej części spotkania odbył się wieczór autorski pisarki Marii Kocot. Nie było to pierwsze spotkanie autorskie z panią Marią w MOK Bukowno – poprzednie miało miejsce w kwietniu ubiegłego roku. Pisarka promowała wówczas swoje wcześniejsze książki.

Przypomnijmy sylwetkę autorki:

Maria Kocot z wykształcenia jest doktorem nauk ekonomicznych i wykłada na śląskich uczelniach (obecnie na Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach). Jej pasją jest jednak pisanie. Autorka ma na swoim koncie cztery książki; pierwsza z nich, zbiór opowiadań „Popiół i róża”, została wyróżniona m.in. I nagrodą w XXXIV Ogólnopolskim Konkursie Literackim im. J.I. Kraszewskiego i nagrodą specjalną w XXXIV Ogólnopolskim Konkursie Literackim im. Mieczysława Stryjewskiego.

Opowieści pisane przez Marię Kocot przenoszą czytelnika w czasy II wojny światowej. Mimo trudnej tematyki, przesycone są wrażliwością, wiarą w człowieka i kobiecym spojrzeniem na świat. Książki te to ponadczasowe opowieści o ludzkich wzlotach i upadkach, sukcesach i słabościach, a przede wszystkim o miłości, która ostatecznie pozwala przetrwać piekło wojny. Do tej pory autorka wydała zbiór opowiadań „Popiół i róża” (2020) oraz powieści „Grzesznicy” (2021), „Lokator” (2021) i „Kolaborantka” (2022).

Pisarka mieszka w Bytomiu, ale kolejne życie związały ją z Bukownem – stąd pochodzi jej mąż i właśnie tutaj spędzają razem z trójką swoich dzieci niemal każdą wolną chwilę. To także w Bukowniu rodzą się pomysły na kolejne opisywane w książkach historie – nie inaczej było w przypadku promowanej podczas spotkania najnowszej powieści, „Kolaborantka”. Publikacja została zainspirowana Bukownem, a konkretny pomysł na napisanie książki zrodził się podczas spaceru nad Sztolą. W wydawnictwie, którego akcja rozpoczyna się przed II wojną światową, nie brakuje fragmentów dotyczących naszego miasta (opisy przyrody, bohaterowie – w książce występuje m.in. Teresa Delekt – nauczyciel ze szkoły na Skalce), które czytelnikom z Bukowna będą niezwykle bliskie.

Z opisu na okładce: *Berlin 1938 rok. Laura Konstancy, sierota polskiego pochodzenia, zostaje przysięgnięta przez niemieckie małżeństwo. Dziewczyna ulega intrygom ich córki Anny i podszywając się pod nią, wyjeżdża do Beuthen. Niezwykle utalentowana muzycznie, oczarowuje nie tylko bytomski teatr, ale również charyzmatycznego hrabiego Wilhelma von Brandenburga. Wkrótce wybucha wojna, a Laura angażuje się w antynazistowską działalność. Miłość Laury i Wilhelma zostaje wystawiona na wielką próbę, zwłaszcza, że dziewczynę aresztuje gestapo i trafia ona do Auschwitz. Tam przeżywa prawdziwe piekło, kiedy jednym ze strażników obozu okazuje się jej odrzucony i skompromitowany przez hrabiego von Brandenburga adorator, a na skutek niefortunnych okoliczności, współwięźniowie zaczynają postrzegać ją jako kolaborującą z wrogiem. To oskarżenie będzie ciążyć na Laurze jeszcze przez wiele lat.*

Jak potoczą się losy bohaterów, kiedy długo skrywane tajemnice ujrzą światło dzienne? Czy miłość Laury i Wilhelma ma szansę przetrwać „czasy pogardy”? Czy w obliczu śmierci, poniżenia i nienawiści jest miejsce na uczucia?

„Kolaborantka” to nie tylko wzruszająca i przepiękna opowieść o sponiewieranym, pełnym ran uczuciu pomiędzy rozbitkami wojny. To także niezwykle świadectwo człowieczeństwa, zaduma nad próbą wybaczenia i refleksja nad wydarzeniami, które złamały niejedno życie.”

Wszystkim zainteresowanym serdecznie polecamy tę publikację!

Dodajmy, że podczas spotkania przed publicznością wystąpiła Justyna Bałucka, wokalistka Studia Efendi Clue i MOK Bukowno. ■

Agnieszka Zub

MOK
BUKOWNO

CO SIEDZI W MIEDZI? — O WYSTAWIE PRAC ŁUKASZA ŻAKA

Wpiątek, 17 lutego, w Miejskim Ośrodku Kultury w Bukownie odbył się wernisaż wystawy kowalstwa artystycznego autorstwa Łukasza Żaka. Bez słowa przesady można powiedzieć, że wystawa zatytułowana „Co siedzi w miedzi?” zgromadziła tłumy.

Łukasz Maływid Żak, artysta kowal, sam o sobie mówi, że od najmłodszych lat szedł pod prąd. Wytrwały, ambitny, uparty, ceniący sobie wolność i niezależność. Początkowo zbuntowany punk, barwny ptak w szarych czasach schyłku socjalizmu. Zawsze jednak otwarty na innych, skory do pomocy. Zaangażowany w odtwórstwo historyczne jako wojownik w Drużynie Wojów Wiślańskich KRAK i Olkuskim Opolu Wiślan. Podczas licznych festiwali zyskał możliwość prezentowania swego kunsztu kowalskiego, wzbogacając jednocześnie drużynę w repliki historycznych przedmiotów użytkowych – w tym rusztów do ognia, naczyń, łyżek, widelcy, noży, gwoździ, gro-tów itp. Brał udział w lokalnych inscenizacjach, w tym filmowych, a także w rekonstrukcji czasów Powstania Styczniowego. Utytułowany strzelec, tak z broni czarnoprochowej, jak i tradycyjnego łuku.

Łukasz Żak jest miłośnikiem natury, historii i ludowości. W podolskuskiej Żuradzie stworzył swoją ostoję. Można go tu spotkać przy żarnach, czy tradycyjnym kischeniu kapusty. W planach ma uruchomienie pieca do wypalania ceramiki, a także organizowanie cyklicz-

nych imprez mających na celu przybliżenie współczesnym życia i kultury naszych przodków. Jego motto brzmi: „Bez elektryczności życie smakuje lepiej”.

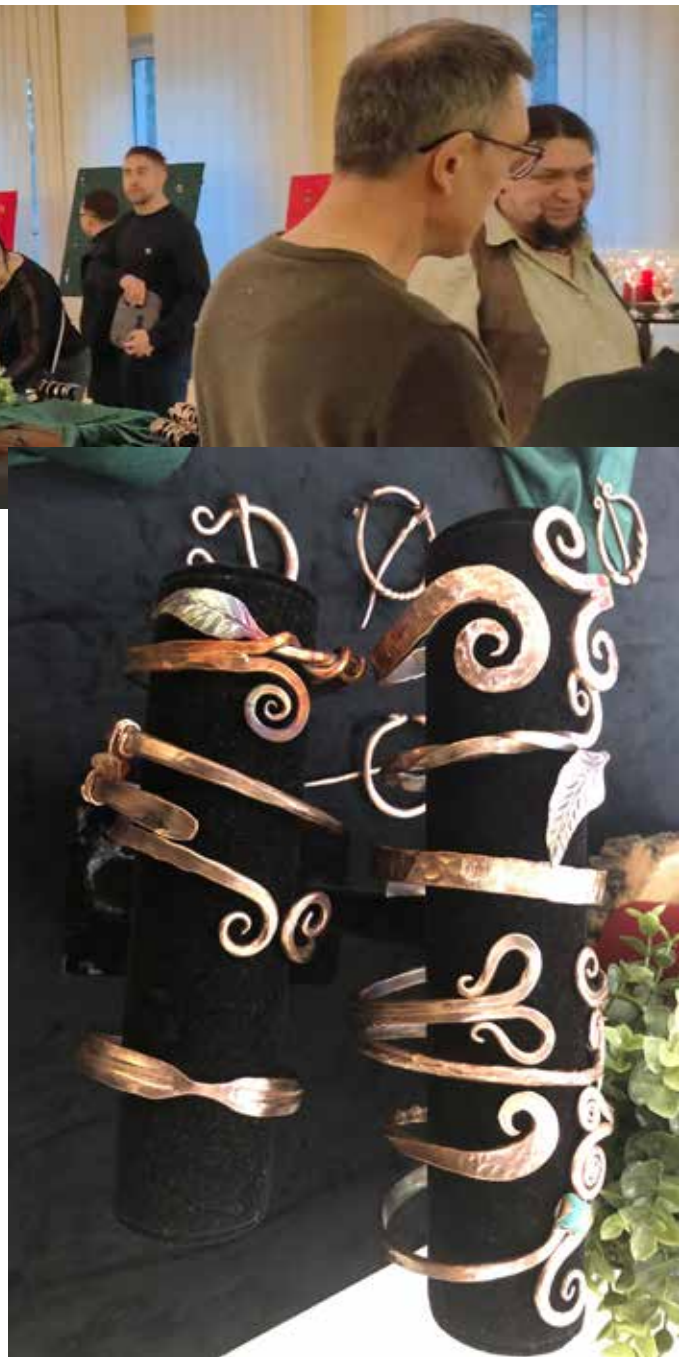
Tyle o artyście. Teraz o samym wydarzeniu, które cieszyło się ogromnym zainteresowaniem zwiedzających. Piątkowy wernisaż otworzyła dyrektor Miejskiego Ośrodka Kultury Aneta Nielaba, witając gości i przedstawiając głównego bohatera wieczoru. Łukasz Żak mówił m.in. o swojej drodze artystycznej, zainteresowaniach z dzieciństwa, które go ukształtowały (Indianie, rycerze), a także o tym, czy możliwe jest życie bez elektryczności, Internetu i telefonów.

Na wystawie można było zobaczyć m.in. miedziane pierścionki, wisiory, bransolety, przedmioty codziennego użytku, elementy uzbrojenia, a także fotografie przedstawiające wyroby wytwarzane przez artystę i zdjęcia samego artysty.

Na wernisaż licznie przybyli nie tylko bukowianie, ale również mieszkańcy okolicznych miejscowości, artyści i przyjaciele Łukasza Żaka. Wyrazy uznania złożył artystę także zastępca burmistrza Bukowna Marcin Cockiewicz.

Dodajmy, że wydarzenie uświetniła swoim występem wokalistka Studia Efendi Clue i MOK Bukowno Karolina Stachurska. ■

Agnieszka Zub

FERIE, FERIE... I PO FERIACH

Dobiegły końca ferie z MOK-iem. Przez dwa tygodnie przerwy od nauki najmłodszy mieszkańcy naszego miasta mieli okazję skorzystać z oferty przygotowanej przez MOK Bukowno. Pierwszy tydzień ferii poświęcony był Ameryce, tydzień drugi – Włochom. W programie zajęć znalazły się spotkania z nauczycielem geografii i przyrody Tomaszem Baranem, który wprowadził uczestników w świat Ameryki Północnej i Środkowej oraz kultury Włoch, wycieczki do lokalnej restauracji „Miejsce”, gdzie dzieciaki mogły zobaczyć przygotowanie hamburgerów i pizzy „od kuchni”, czy spotkania z podróżnikami Zbigniewem i Aleną z grupy „Poznaj świat”. Ponadto najmłodszy uczyli się w Szkole Magii i Czarodziejstwa ILVERMORNY, w której mieli do wykonania kilkanaście magicznych zadań (uwolnienie FENIKSA od złych Poltergeistów, czy kurs latania na miotle to tylko niektóre z nich) ☺ Dzieci uczyły się zasad wykonywania pierwszej pomocy, ćwiczyły na fantomie resuscytację oddechowo-kръżeniową, a także poznały obsługę przenośnego defibrylatora AED. Nie zabrakło gry terenowej, zajęć plastycznych, ruchowych i różnego rodzaju animacji.

Jesteśmy pewni, że uczestnicy ferii z MOK-iem – jak co roku – nie zaznali ani minuty nudy! ☺ ■

AZ

Wieści z biblioteki

W tegorocznej odsłonie ferii zabraliśmy dzieci w podróż po biegunie północnym. Razem z najmłodszymi odkrywaliśmy tajemnice tego regionu i zwierząt tam mieszkających. Robiliśmy kreatywne prace plastyczne oraz ćwiczyliśmy pamięć i koncentrację.

Luty to tradycyjnie czas Literackiej Walentynki. W centrali i w filiach biblioteki w działach literatury dziecięcej i literatury pięknej dla dorosłych czekały na czytelników serduszka z wybranym cytatem. Wystarczyło podać tytuł i autora książki, z której pochodzi dany cytat, i wypełnione serduszko wrzucić do czekającej skrzyneczki. Na wygranych czekał prezent w postaci książki. Dla czytelników, którzy wypożyczyli książkę w Walentynki, mieliśmy drobny upominek – zakładki w kształcie serduszka wydzierane przez panie należące do bibliotecznego Klubu Robótek Ręcznych.

Nasza biblioteka włączyła się w obchody Dnia Bezpiecznego Internetu. Zorganizowaliśmy spotkanie z seniorami „Bądź ostrożny w sieci” oraz zajęcia edukacyjne z dziećmi i młodzieżą o bezpieczeństwie w sieci.

Wszystkim uczniom, studentom oraz miłośnikom literatury naukowej i popularnonaukowej przypominamy, że w naszej głównej placówce dostępna jest dla czytelników cyfrowa wypożyczalnia Academia. Jest ona skarbnicą wiedzy w procesie kształcenia oraz pomocą przy przygotowywaniu prac naukowych. System pozwala użytkownikom na przeszukiwanie zasobów, rezerwację obiektów, wyświetlanie publikacji i tworzenie notatek do obiektów. Nieprzerwanie współpracujemy również z portalem IBUK Libra, na którym znajdziecie mnóstwo pozycji popularnonaukowych oraz z portalami Legimi i Empik Go. Liczba kodów do tych ostatnich jest ograniczona, więc kto pierwszy, ten lepszy. Serdecznie zapraszamy do korzystania i czytania w zaciszu własnego domu.

Posiadamy szeroką ofertę zajęć dla dzieci, które cieszą się zainteresowaniem czytelników. Najmłodszych serdecznie zapraszamy do uczęszczania na spotkania Klubu Motyli Książkowych, gdzie współ-

nie odkrywamy literaturę dziecięcą, która uczy i bawi. We współpracy z okolicznym przedszkolem organizujemy Poranki Bajkowe – zajęcia mają przybliżyć dzieciom bibliotekę i zachęcić ich do korzystania ze zbiorów przeznaczonych dla ich wieku. Na małych lingwistów czekają gry i zabawy z językiem angielskim. Maluszki świetnie odnajdują się na zajęciach sensoplastycznych, gdzie pobudzają i testują swoje zmysły. Starsze dzieci zapraszamy na spotkania Lokalnego Klubu Kodowania – dzieci uczą się poprzez zabawę, rozwijają umiejętność kreatywnego myślenia oraz ćwiczą zdolności matematyczne. Każdy wie, że dobre wychowanie to podstawa, dlatego wraz z biblioteką dzieci mogą uczestniczyć w warsztatach Dobrych Manier. Nie zapomnieliśmy o również o dorosłych użytkownikach biblioteki. Serdecznie zapraszamy seniorów i nie tylko na warsztaty komputerowe, do uczestnictwa we wspólnym dzierganiu w ramach Klubu Robótek Ręcznych, śledzenia serii Pod Lupą, która prezentuje książki warte uwagi, oraz do zapoznania się z serią Męskie Czytanie, która poleca literaturę dla mężczyzn.

Kolejny raz biblioteka przyłączyła się do ogólnopolskiej akcji „Mała książka – wielki człowiek”. Serdecznie zapraszamy najmłodszych po odbiór bezpłatnej wyprawki czytelniczej, bo z każdym mijającym dniem wolnych egzemplarzy ubywa. Wyprawka jest dostępna jak zawsze w języku polskim, a w tym roku dodatkowo w wersji ukraińskiej.

Więcej informacji o działaniach biblioteki znajdziecie na naszej stronie internetowej oraz na profilu na Facebooku. ■

Marta Wilk

Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025

W 2022 roku Miejska Biblioteka Publiczna w Bukowniu na realizację zadania „Dofinansowania dla bibliotek publicznych na zakup nowości wydawniczych oraz usługi zdalnego dostępu do książek w formatach e-booków i/lub audiobooków i/lub synchrobooków – Priorytet 1, Kierunek Interwencji 1.1 w ramach NPRCz 2.0” uzyskała środki finansowe Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w wysokości **9000 zł.**

Dzięki dotacji wzbogacono nasze zbiory o **354 egzemplarzy książek.**

Zrealizowano ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0.

Pomaganie jest fajne!

Szkolny Klub wolontariatu uczniów Szkoły Podstawowej nr 1 w Bukowni działa pełną parą! Nasi uczniowie są bardzo zaangażowani i chętnie pomagają innym. W tym roku szkolnym młodzież SP1 zaangażowała się w kilka akcji charytatywnych:

Szkoła Pomóż i Ty

Pierwszą z nich był udział w wydarzeniu dobroczynnym „Szkoła Pomóż i Ty”. Celem przedsięwzięcia było zgromadzenie pieniędzy na leczenie i rehabilitację 9-letniej Patrycji, która zmagą się z pro-

blemami widzenia. Dziewczynka potrzebuje 20 tysięcy złotych na zakup niezbędnego sprzętu medycznego, który umożliwi jej normalne funkcjonowanie.

Nasi uczniowie mogli wesprzeć dziewczynkę w walce o jej zdrowie poprzez zakup cegiełek, którymi były pomoce dydaktyczne i naukowe. Zebrane pieniądze zostały przekazane stowarzyszeniu działającemu na rzecz osób niewidomych i niepełnosprawnych.

W górę serca

„W górę serca” to kolejna akcja charytatywna, którą wsparła Szkoła Podstawowa nr 1 w Bukowni. Sprzedaliśmy 100 „świętecznych kartek dobroczynnych”, a zebrane pieniądze przekazaliśmy na rzecz Stowarzyszenia Sursum Corda. Dzięki zebranych funduszom pomogliśmy chorym i niepełnosprawnym dzieciom, podopiecznym Stowarzyszenia.

Szlachetna Paczka

Po raz kolejny nasza szkoła włączyła się w ogólnopolską akcję Szlachetna Paczka. Zbieraliśmy środki czystości i produkty spożywcze dla ludzi najuboższych. Efekt naszej zbiórki przeszedł najsmiel-
sze oczekiwania, ponieważ udało nam się zgromadzić bardzo wiele artykułów. Bardzo dziękujemy uczniom naszej szkoły, ich rodzicom, a także nauczycielom za tak hojne dary. ■

XI edycja Regionalnego Konkursu „Anioł na...”

Regionalny Konkurs Plastyczny „Anioł na...” został zorganizowany przez naszą szkołę w bieżącym roku szkolnym po raz jedenasty. Jego realizację wsparły warszawska Fundacja BO WARTO oraz Przedszkole Terapeutyczne SMYKAŁKA w Bukowni.

Podobnie jak w poprzednich latach patronaty honorowe naszemu konkursowi udzieliли:

- Małopolski Kurator Oświaty – p. Barbara Nowak,
- Dyrektor Wydziału Katechetycznego Kurii Diecezjalnej w Sosnowcu – ks. dr Michał Borda,
- Burmistrz Miasta Bukowno – mgr inż. Mirosław Gajdziszewski,
- Proboszcz Parafii Rzymskokatolickiej św. Andrzeja Boboli w Bukowni ks. kan. Wojciech Tkacz.

W XI edycji konkursu wzięły udział placówki z bardzo wielu powiatów i miast województwa małopolskiego i śląskiego. Jak zawsze były reprezentowane powiaty: olkuski, chrzanowski, będziński, krakowski i zawierciański oraz znaczenie odleglejsze – nowotarski, tarnowski, brzeski, limanowski, gorlicki, nowosądecki i wadowicki. W konkursie wzięli udział także uczestnicy z siedmiu miast na prawach powiatu – Krakowa, Tarnowa, Dąbrowy Górniczej, Jaworzna, Sosnowca, Katowic i Bielska-Białej. Na tegoroczny konkurs napłynęły ogółem 262 prace z 61 placówek. Prace konkursowe powstały pod kierunkiem 135 opiekunów.

W dniach 28 listopada 2022 roku – 5 grudnia 2022 roku dokonano oceny prac konkursowych. W komisji konkursowej zasiadły:

- Pani ADRIANNA GAJDZISZEWSKA – historyk sztuki, pedagog i artysta plastyk,
- Pani KATARZYNA GAJDZISZEWSKA – nauczyciel religii, członek Rady Fundacji BO WARTO,
- Pani MAGDALENA ŁASKAWIEC – psycholog i terapeuta zajęciowy,
- Pani SYLWIA MYSTEK – pedagog specjalny – oligofrenopedagog i specjalista wczesnego wspomagania rozwoju dziecka.

Komisja miała niebywale trudne zadanie, by wyłonić laureatów

z tak dużego grona twórców anielskich wizerunków. Ostatecznie zdecydowała o przyznaniu 25 wyróżnień, 10 miejsc trzecich, 10 miejsc drugich oraz aż 12 miejsc pierwszych. W bieżącej edycji konkursu grono nagrodzonych uczestników było bardzo liczne. Listę laureatów można zobaczyć na witrynie konkursowej: <https://sites.google.com/view/anielskikonkursplastyczny/wyniki-konkursu-xi-edycja-2022>

14 grudnia 2022 roku odbyła się gala finałowa XI edycji Regionalnego Konkursu Plastycznego „Anioł na...”, która powróciła po dwuletniej przerwie spowodowanej pandemią. Uroczystość przygotowali pod kierunkiem pani Katarzyny Gajdziszewskiej uczniowie naszej szkoły: Wiera Karcz, Maja Lesikowska, Joanna Patrzałek, Kornelia Trzcionkowska oraz Adrian Filipowski. Swoim występem tanecznym uświetniły ją Julia Skubis i Klaudia Skubis, zaś wsparciem służyli wolontariusze: Julia Chabrzyk, Nikola Koziół, Martyna Wypych, Alan Leśniak i Adam Rusek.

Na galę zaprosiliśmy wszystkich laureatów, ale niestety nie wszyscy mogli w niej wziąć udział. Sala jednak była wypełniona po brzegi, a wszystkie miejsca zajęte. Wielkim zaszczytem było dla nas przybycie przedstawicieli Urzędu Miasta w Bukowni – pani Agnieszki Wadas-Żuk i pana Tomasza Furgalińskiego oraz reprezentantki Kuratorium Oświaty w Krakowie – pani wizytatorki Moniki Skorupy, którzy wspólnie z panem dyrektorem Mirosławem Siudyką wręczali nagrody i wyróżnienia. Gala finałowa była dla nas okazją do bezpośrednich rozmów z twórcami anielskich obrazków i ich opiekunami oraz podziwiania prac konkursowych „na żywo”. ■

Karnawał czas zacząć...

9 stycznia 2023 r. w SP nr 2 odbył się bal karnawałowy dzieci z klas młodszych. Uczniowie mieli możliwość zapoznać się z tradycją balu karnawałowego, rozwijać umiejętność współpracy, dobrej zabawy, aktywności muzycznej, artystycznej i ruchowej. Motywem przewodnim tegorocznego balu była zabawa piracka. Nad stroną muzyczną oraz konkursami i zabawami integracyjnymi czuwał wodzirej - korsarz Pirat.

Dzieci zaprezentowały bajeczne, kolorowe przebrania, chętnie płaśły w rytm znanych przebojów. Miłym akcentem była możliwość zakupu waty cukrowej oraz popcornu - przekąski cieszyły się dużą popularnością.... ■

Dzień Babci i Dziadka

Dzień Babci i Dziadka to niezwykle piękna i ważna uroczystość w życiu naszej lokalnej społeczności. To dzień pełen radości, uśmiechów i wzruszeń. 23 stycznia 2023 r. w Szkole Podstawowej nr 2 odbyła się wspaniała impreza dedykowana właśnie Seniorom.

Dzieci z klas I, II i III zaprezentowały wiersze, piosenki, tańce,

a także w sposób humorystyczny przypomniały stare szlagiery.

Wnuczeta obdarowały również dostojnych gości własnoręcznie wykonanymi upominkami oraz zaprosiły na słodki poczęstunek. ■

Dorota Wincenciak

Zdrowe Odżywianie to Moje Wyzwanie

„Ruch i Zdrowe Odżywianie to Moje Wyzwanie” to projekt edukacyjny realizowany obecnie w naszej szkole. Jest to inicjatywa Szpitala Dziecięcego im. św. Ludwika w Krakowie, pod patronatem Marszałka Województwa Małopolskiego.

To przedsięwzięcie jest doskonałą propozycją dla dzieci na realizację zajęć rozwijających. Celem projektu jest kompleksowa edukacja zdrowotna wśród uczniów klasy III oraz ich rodziców. Ponadto dzieci uczestniczą w zajęciach ruchowych, które odbywają się dwa razy w tygodniu.

Uczniowie podczas zajęć zapoznali się z piramidą żywieniową, poznali wartościowe produkty spożywcze i ich rolę w prawidłowym odżywianiu. Dużą frajdę sprawiło im samodzielne upieczenie ciasta dietetycznego (bez cukru, mąki i tłuszczu), a także zrobienie smacznego, pełnego witamin i kolorów smoothie. ■

Grudniowo-styczniowe wydarzenia w Miejskim Przedszkolu w Bukowni

Wigilia dla Mieszkańców Bukowna

W okresie Świąt Bożego Narodzenia dzieci z Miejskiego Przedszkola w Bukowni uczestniczyły w Wigilii dla Mieszkańców Bukowna. Spotkanie wigilijne odbyło się na terenie Miejskiego Ośrodka Kultury. W Wigilii wzięły udział dwie, najstarsze grupy przedszkolne 6-latków – gr. „Kwiatuszek” oraz „Biedronki”. Dzieci pod opieką wychowawców Beaty Szotek i Anny Tarasow przygotowały i zaśpiewały kolędę pt. „Wesoła Nowina” oraz piosenkę pt. „Płatek śniegu”. Oczywiście nie zabrakło świątecznych życzeń dla mieszkańców od najmłodszych. Oczekiwanie na przyjście Zbawiciela to piękny czas, warto zachęcać dzieci od najmłodszych lat do wspólnego uczestnictwa w jego przeżywaniu.

Uroczyste obchody Dnia Babci i Dziadka

Jak co roku tradycyjnie w naszym przedszkolu obchodzony był wyjątkowy dzień – Dzień Babci i Dziadka.

„Babciu oraz Dziadku, bardzo Was kochamy. Za to, że jesteście. Za to, że Was mamy”.

Ze względu na bezpieczeństwo związane ze stanem zagrożenia epidemicznego grupy młodsze pod kierunkiem wychowawców przygotowały występy specjalnie na tę okazję, a piękne wiersze, piosenki oraz utwory taneczne zostały nagrane i udostępnione online. Natomiast dzieci z grup starszych zaprosiły swoich dziadków do przedszkola. Każda grupa przedszkolna oczekiwała na swoich dziadków i babcie w inny dzień. Licznie przybyli dziadkowie mieli okazję podziwiać swoje wnuczka w specjalnie dla nich przygotowanych programach artystycznych. Nie zabrakło przy tym wspólnych zabaw i piosenek. Dodatkową niespodzianką dla gości były prezenty wykonane przez wnuków. W przepięknej scenografii oraz wyjątkowej atmosferze wnuczka wspaniale wystąpiły przed bliskimi. Po występie przedszkolaki zaprosiły babcie i dziadków na słodki poczęstunek przygotowany przez rodziców, aby w szczególny sposób okazać swoim bliskim szacunek i po raz kolejny podziękować za miłość, cierpliwość i zrozumienie.

To były naprawdę wyjątkowe uroczystości, pełne uśmiechu, radości i dumy. Serdeczne podziękowania ze strony odbiorców przekazanych życzeń online oraz szczęśliwe i rozpromienione twarze babć i dziadków obecnych bezpośrednio na uroczystości w przedszkolu dały wyraz tego, jak ważne jest to święto tak dla dziadków, jak i wnucząt.

Karnawałowy bal przebierańców

Bal karnawałowy corocznie jest długo wyczekiwany wydarzeniem przez wszystkich przedszkolaków. Każde dziecko przecież pragnie, aby w tym dniu przebrać się w swój wymarzony kostium. W tym roku w naszym przedszkolu bal odbył się 27 stycznia. Wszystkie dzieci razem z wodzirejem tańczyły na głównym holu przedszkolnym. Było dużo wspólnych zabaw oraz konkursów. Radości nie było końca! W salach poszczególnych grup czekał na dzieci słodki poczęstunek, a o wystrój poszczególnych sal zabaw zadbał wychowawcy. Oczywiście, tradycyjnie nie zabrakło sesji zdjęciowej na pamiątkę!

Aktywny udział w WOŚP

29 stycznia br. z okazji 31. Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy przedszkolaki z Miejskiego Przedszkola w Bukowni oraz z oddziału przy ulicy Sławkowskiej wzięły udział w niedzielnej akcji WOŚP - Sztab Bukowno. Dzieci z ogromnym zaangażowaniem ćwiczyły przed „publicznym” występem tak, aby jak najlepiej zaprezentować swoje umiejętności taneczne i wesprzeć fundusz WOŚP. Pomiedzy licytacjami dzieci z sześciu grup tj: „Skrzaty”, „Serduszka”, „Biedronki”, „Kwiatuszek”, „Cytrynki”, „Biedronki” (oddział przy ul. Sławkowskiej) pod okiem wychowawców wykonały układy taneczne, które bardzo spodobały się zebranej publiczności. Nasze przedszkolaki kolejny raz udowodniły, że los chorych i potrzebujących nie jest im obojętny. Doskonale wiedzą, że każdy – dorzucony na szczytny cel – „grosik” jest na wagę złota. „Czyśmy dobro, bo dobro powraca”-■

Zespół do spraw promocji przedszkola

Styczniowe wydarzenia w Przedszkolu Sióstr Prezentek

Czy rozumiesz swoje emocje?

P. Agata z super gościem o nazwie „Ted” zaprosiła wszystkich przedszkolaków do uczestniczenia w warsztatach, mających na celu próbę rozumienia własnych emocji. Naśladowanie i nazywanie emocji dokonywało się poprzez ciekawie skonstruowane zabawy. Emo-

cje są ważne w naszym życiu, dobrze o tym wiemy, ale rozumienia ich roli musimy się wciąż uczyć, już od najmłodszych lat, by w życiu szkolnym, później dorosłym posiadać zdolności rozumienia „mowy” naszych emocji, czyli inteligencji emocjonalnej. ■

Dwa spektakle i ważne przesłania:**„Opowieść Wigilijna”**

Aktorzy Teatru „Eden” zaproponowali naszym widzom historię pana Scrooge’a ze znanej „Opowieści Wigilijnej” Karola Dickensa. Główny nasz bohater w noc wigilijną przeżywa niezwykłą przemianę serca. Trzej specjaliści „Goście” ukazują mu to, co tak naprawdę jest ważne w przeżywaniu Świąt Bożego Narodzenia. I oto staje się coś niesamowitego, z ponurego człowieka, egoisty, kochającego tylko bogactwo, ukazuje się rankiem inny człowiek – radosny i otwarty na ludzi.

Aktorzy, wykorzystując swoje możliwości wspaniałego kontaktu z młodymi widzami, pokazali im, że dobroć i rodzina są bardzo ważne w życiu każdego człowieka. ■

„Jak Rumcajs Cypiska uratował”

Aktorzy Narodowego Teatru Edukacyjnego zabrali naszych przedszkolaków z grup „Sówek” i „Wiewiórek” na wspaniałą przygodę w głąb Rzacholeckiego lasu, w którym mieszkał słynny rozbójnik Rumcajs ze swoją żoną Hanką i synkiem Cypiskiem... Celem wyprawy było odnalezienie Cypiska oraz rozprawienie się ze złem, które mieszkało w lesie.

Autorem bajki jest czeski pisarz, autor bajek i dobranoczek dla dzieci, Vaclav Čtvertek.

Niezwykłe połączenie muzyki, dekoracji, słowa i gry aktorskiej stworzyło przed widzami widowisko pełne humoru i baśniowych postaci. Wszystkie elementy sztuki teatralnej uświadomiły dzieciom, czym jest dobroć, sprawiedliwość, lojalność, rodzina i życie w harmonii z otaczającą przyrodą. ■

Bal karnawałowy

Tradycji musi stać się zadość, więc i w Przedszkolu Sióstr Prezentek odbył się bal karnawałowy. Jest to dla przedszkolaków dzień niezwykle i oczekiwany, bo uczestnicy zabawy ukrywają się pod różnymi postaciami, a to budzi radość i zainteresowanie. W tym dniu, dzięki twórczej kreatywności pań, sale przedszkolne zamieniły się w piękne komnaty, a w nich zjawiły się niezwykle księżniczki,

dzielni rycerze i odważni kowboje, kolorowe biedroneczki i pszczołki, obecny był także chirurg, ratownik medyczny, strażak i policjantka. Wszystkie te przebrania to pomysły rodziców, których podziwiamy i serdecznie dziękujemy za wspólne tworzenie atmosfery zabawy.

Taniec, śpiew piosenek, różne zabawy i konkursy wypełniły czas balu karnawałowego. Wspólna zabawa dała dzieciom wiele radości. ■

„Dziś jest, Babciu, Dziadku, Wasze święto, Mam więc buzie uśmiechniętą”

Piosenki i tańce w wykonaniu dzieci oraz słowa życzeń i podziękowań, ukochanym Babciom i Dziadkom, za miłość, czułość i serdeczność rozbrzmiewały przez dwa dni w sali remizy. Dzieci pod kierunkiem swoich nauczycieli w występy artystyczne i upominki dla babć i dziadków włożyły całe swoje serca; rodzice przygotowali słodki poczęstunek. Radość i wzruszenie towarzyszyły wszystkim zebranym.

W tym wyjątkowym święcie uczestniczyli zaproszeni goście: M. Anna Telus Przełożona Generalna Zgromadzenia Sióstr Prezentek, p. Mirosław Gajdziszewski Burmistrz Miasta Bukowno i p. Tomasz Furgaliński Kierownik Referatu Oświaty, Zdrowia i Pomocy Społecznej UM. ■

MK/SK

Przemoc w rodzinie, w której jest dziecko

Przemoc domowa to przestępstwo. Zapobieganie przemocy w rodzinie powinno koncentrować się na trzech grupach osób: ofiarach, sprawcach i świadkach. Nie wolno biernie się przyglądać, kiedy ktoś wyrządza krzywdę drugiej osobie. Nie można godzić się na złe traktowanie, ból i cierpienie. Nikt nie zasługuje na to, by być bitym i znieważanym - czy to kobieta, czy dziecko, czy osoba starsza, czy niepełnosprawny.

Przemoc w rodzinie, w której jest dziecko, to okoliczności nierzadko traumatyczne, wywołujące szereg szkód psychicznych w jego funkcjonowaniu. To doświadczenie, które powoduje wiele trudności w dalszym życiu dziecka. Zaburza jego harmonię emocjonalną, wywołuje trudności w kontaktach interpersonalnych, generuje problemy z radzeniem sobie ze stresem. Szkód jest wiele. Powaga cierpienia przekracza możliwości rozwojowe dziecka i zostawia trwały ślad w jego psychice. Dowodzi to konieczności wspierania dziecka ze strony przedstawicieli pomocy społecznej. Pomoc dziecku odbywa się poprzez wspieranie całej rodziny (dziecko, rodzice, rodzeństwo – w tym osoby dokonujące krzywd). Oznacza to, iż planując i realizując pomoc dziecku, należy założyć, iż każdy z poszczególnych członków rodziny doznaje kryzysu przejawiającego się w aktach krzywdzenia i reagowania na nie. Należy więc organizować działania wspierające dla poszczególnych członków rodziny, uwikłanych w przemoc, ale także dla rodziny w całości.

Wsparcie polega na diagnozowaniu potrzeb rodziny i wypracowywaniu wspólnie z rodziną sposobów ich zaspokajania i radzenia sobie ze stanami dystresu. Wynika to z założenia, iż przemoc powstaje wówczas, gdy poziom frustracji potrzeb przekracza w znacznym stopniu możliwości ich zaspokojenia przez rodzinę.

Pomaganie realizowane jest poprzez ustalanie i utrzymywanie wyznaczonych granic postępowania, wynikających z przepisów prawa

i i prawideł psychologicznych. Pracownik socjalny powinien komunikować i zwracać uwagę na konieczność dokonywania pracy w kierunku zmian, które mają doprowadzić do redukcji i – z czasem – do wyzerowania aktów krzywdy.

Rodzina funkcjonuje tak, jak aktualnie potrafi. Posiada zasoby, które wystarczają jej do konstruktywnych działań w obserwowanym zakresie. Wspierając rodzinę, pracownik socjalny ma za zadanie tworzyć przestrzeń do poszukiwania innych zasobów, budowania nowych strategii radzenia sobie, odkrywania i wypracowywania nowych możliwości.

Potencjalność wystąpienia aktów krzywdzenia implikuje założenie ograniczonego zaufania wobec opiekunów dziecka. W związku z tym pracownik socjalny powinien brać pod uwagę to, iż rodzina może nie posiadać i/lub nie wykorzystywać zasobów do poradzenia sobie z kryzysem wewnętrznym i przemoc może powrócić.

Kryzys przemocy wymaga zaangażowania wielu różnorodnych sił i kompetencji. Oznacza to, iż skuteczność pomocy dziecku w rodzinie w kryzysie przemocy wynika ze współpracy wielu specjalistów. ■

Nie bądź obojętny - REAGUJ!

Instytucje pomagające ofiarom przemocy:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, ul. Wojska Polskiego 3, 32-332 Bukowno, tel. 32 642-12-30
- Komisariat Policji, ul. Zwycięstwa 1, 32- 332 Bukowno tel. 47 832-53-00 lub 997
- Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie "Niebieska Linia" – 800 120 002 czynny całą dobę, porada e-mailowa: niebieskalinia@niebieskalinia.info
- Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę tel. 116 111 czynny całą dobę

AKCJE ODDAWANIA KRWI W 2023 ROKU

05.01.2023

08.03.2023

15.05.2023

17.07.2023

15.09.2023

13.11.2023

Centrum Wsparcia Dziecka Niepełnosprawnego i Rodziny w Bukownie ul. Kolejowa 30
godz. 9.00-12.00

OFERTA DLA PRZEDSIĘBIORCÓW

W ramach zrealizowanego przez Miasto Bukowno Projektu pn. **Modernizacja infrastruktury rekreacyjno – ruchowej MOSiR oraz dostosowanie jej do potrzeb osób niepełnosprawnych i seniorów** Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Bukownie **zaprasza przedsiębiorców oraz osoby chcące założyć działalność gospodarczą** do lokowania nowych firm na terenie MOSiR w Bukownie, przy ul. Spacerowej 1.

Miejsca do prowadzenia działalności są dedykowane przedsiębiorcom działającym w branżach mogących wspomagać i aktywizować osoby starsze i niepełnosprawne, np. oferujących usługi rehabilitacyjne (w tym wykonywane osobiście lub w zakresie poradnictwa i obsługi sprzętu medyczno-rehabilitacyjno-pielęgnacyjnego lub obrotu takim sprzętem), usługi opiekuńczo- pielęgnacyjne, usługi w zakresie dietetyki i poradnictwa żywieniowego, usługi w zakresie treningu personalnego i aktywizacji, usługi w zakresie animacji kulturalnej.

Ośrodek dysponuje Halą sportową o wymiarach 30m x 20m z boiskami do gry w koszykówkę, piłkę siatkową, badminton i widownią dla 250 osób.

Obiekt posiada profesjonalną tablicę wyników i nagłośnienie.

W budynku znajduje się sala gimnastyczna o wymiarach 14,5m x12,5m idealnie nadająca się na zajęcia typu aerobik, fitness itp.

Ośrodek posiada Centrum Odnowy Biologicznej SPA z saunami: fińską, parową i infrared, jacuzzi, grota solną posiadającą tężnię solankową oraz pomieszczeniem relaksacyjnym.

Obok Centrum Odnowy Biologicznej SPA zlokalizowane jest Centrum Aktywności Ruchowej wyposażone w 12 stanowiskowy atlas i inny sprzęt do ćwiczeń siłowych. W pobliżu budynku umiejscowiona jest altana z grillem i kręgiem ogniskowym i budynek hotelowo-gastronomiczny z zewnętrzną infrastrukturą rekreacyjną (mega szachy, jednotorowa kręgielnia, stół do billardu i tenisa stołowego).

Szczegółowe informacje można uzyskać pod numerami telefonów:

- 880379805
- 602339805.

31. FINAŁ WOŚP W BUKOWNIE

44 476,71 zł – to kwota, którą mieszkańcy Bukowna zebrali podczas 31. Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Dochód z tegorocznej zbiórki przeznaczony jest na walkę z sepsą. Finał WOŚP odbył się w niedzielę, 29 stycznia.

Tegoroczny Finał tradycyjnie został zorganizowany w Miejskim Ośrodku Kultury. Tuż po 15.00 na scenie pojawili się wszyscy członkowie bukowieńskiego Sztabu (40 wolontariuszy), z jego szefem Zbigniewem Urbańskim na czele. Nim rozpoczęto licytację i występy artystyczne, chwilą ciszy uczczono pamięć poprzedniej szefowej Sztabu WOŚP Bukowno, śp. Anny Strzelczyk. Był to niezwykle wzruszający moment i wszyscy zgromadzeni na sali widowiskowej z pewnością docenili ten gest.

Chwilę później rozpoczęły się licytacje i występy. Przed publicznością zaprezentowali się wokaliści Studia Efendi Clue i MOK Bukowno, przedszkolaki z Miejskiego Przedszkola w Bukownie i Bukownie Starym, uczniowie SP nr 1 i 2, zespoły Animato, Spod Buczyny, kapela Bukowiacy i grupa Ladies Fitness&Dance. Około 19.30 przed Centrum Kultury odbył się koncert w wykonaniu Orkiestry Dętej ZGH „Bolesław” w Bukownie, po którym wszyscy udali się na plac przy Urzędzie Miejskim na tradycyjne światelko do nieba.

Dodajmy, że wzorem lat poprzednich dzień przed Finałem WOŚP mieszkańcy naszego miasta wzięli udział w Symbolicznym Biegu „Policz się z cukrzycą”, akcji inicjującej Finał WOŚP w Bukownie. Bieg „Policz się z cukrzycą” to wydarzenie o charakterze edukacyjno-profilaktycznym, zachęcające mieszkańców do stałej kontroli poziomu

cukru we krwi, promujące ruch na świeżym powietrzu i zdrowy styl życia. Bieg odbył się w naszym mieście już po raz dziesiąty. Wzorem poprzednich edycji biegu, również w tym roku uczestnicy imprezy mieli możliwość skorzystania na miejscu z bezpłatnego badania poziomu cukru.

Podczas imprezy odbyły się trzy biegi: „Bieg dla dzieci” (dystans 60 m ulicą Urzędową), „Bieg symboliczny” techniką dowolną (ul. Urzędowa) oraz „Bieg przełajowy” w kategoriach: kobiety/mężczyźni, w którym należało pokonać trasę wynoszącą około 1700 metrów, wiodącą przez pobliski las i kończącą się metą przy ulicy Kolejowej. Zwycięzcy poszczególnych biegów zostali uhonorowani pamiątkowymi pucharami, które wręczyli dyrektor Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Olkusz Agata Knapik oraz burmistrz miasta Bukowno Mirosław Gajdziszewski. Dodatkowo wśród wszystkich biegaczy rozlosowano nagrody rzeczowe.

Na placu przed Urzędem Miejskim można było spróbować gorącego żurku z kuchni polowej i zatańczyć wspólnie z Grupą Ladies oraz uczniami Szkoły Podstawowej nr 1 i 2. ■

Agnieszka Zub

One Billion Rising po raz piąty w Bukownie

W lutym już po raz jedenasty zorganizowano w Polsce akcję społeczną „One Billion Rising”, będącą wyrazem protestu przeciwko przemocy wobec kobiet i dziewcząt. Po raz piąty w wydarzeniu wzięło udział Bukowno.

„One Billion Rising”, czyli „Nazywam się Miliard”, to ogólnosiwiatowa kampania społeczna, której finałem jest wspólny taniec wyrażający protest przeciwko przemocy wobec kobiet i dziewcząt. Pomysłodawczynią wydarzenia jest Eve Ensler, amerykańska dramatopisarka i aktywistka ruchu feministycznego, autorka sztuki „Monolog waginy” i książki „Dobre ciało”. W 2011 r., po fali gwałtów USA, Ensler zapowiedziała akcję „Powstanie Ofiar Gwałtu – ONE BILLION RISING”, której pierwsza edycja odbyła się 14 lutego 2013 r. „Nazywam się Miliard” to polski odpowiednik tej ogólnosiwiatowej kampanii, w którą z roku na rok włącza się coraz więcej państw. Tematem wiodącym akcji jest kwestia zgody na kontakty intymne. Kampania ma uświadamiać i podkreślać: „Tylko TAK oznacza zgodę. Seks bez zgody to GWAŁT”.

– Coraz więcej krajów zmienia swoje prawo dotyczące przemocy seksualnej, uznając, że seks bez wyraźnej zgody jest gwałtem. To bardzo ważne zmiany, które pomagają kobietom z doświadczeniem gwałtu. W Polsce cały czas to kobieta/ dziewczyna/ dziewczynka musi udowodnić, że powiedziała wystarczająco głośno i wyraźnie „nie”, aby udowodnić winę gwałtciela – mówiła podczas wydarzenia koordynatorka akcji w powiecie olkuskim Magdalena Kubańska. – 1 na 3 Polki

doświadczyła gwałtu lub próby gwałtu, a 1 na 5 została zgwałconą; 9 na 10 Polek doświadczyło jakiejś formy przemocy seksualnej; 92 proc. Polek nie zgłosiło go policji! Ze wstydu i lęku przed tym, jak zostaną potraktowane.

Tegoroczna akcja w naszym mieście odbyła się 16 lutego w Miejskim Ośrodku Kultury. Po wykonaniu wspólnego tańca, który podobnie jak w poprzednich latach poprowadziła Agnieszka Karoń, na pokaz karate zaprosił Klub Kyokushin. W wydarzeniu wzięli także udział podopieczni Świątlicy Środowiskowej „Ogniki”.

12 lutego podobne wydarzenie odbyło się w Olkusz. ■

Agnieszka Zub

„Morsowanie to nasz sposób na zdrowie”

Morsowanie jest coraz bardziej popularną formą aktywności w okresie jesienno-zimowym. Korzyści, które przynosi, jest bardzo wiele: kąpiele w zimnej wodzie wykazują działanie przeciwdepresyjne i łagodzą negatywne emocje, podnoszą jakość snu, wpływają korzystnie na kondycję skóry, a także usprawniają spalanie tkanki tłuszczowej i metabolizm.

Nic więc dziwnego, że także w Bukownie nie brakuje wielbicieli tej formy aktywności. „Morsy Bukowno” to nieformalna grupa osób, która funkcjonuje w naszym mieście od lutego 2021 r., choć wiele z nich morsowało już wcześniej. Grupę założyli i wspólnie prowadzą Agnieszka, Dorota i Jacek, z którymi rozmawiamy.

– *Morsujemy na terenie starej piaskowni, poniżej punktu widokowego. Teraz dużo ludzi nazywa to miejsce Krainą Morsów – mówi Dorota. – W czasie sezonu lubimy też wyjechać i morsować w okolicznych miejscowościach. Naszą tradycją stał się wyjazd na rozpoczęcie sezonu do Sztolni Czarnego Pstrąga w Tarnowskich Górach, gdzie morsowanie odbywa się 30 metrów pod ziemią. Poza tym morsowaliśmy w Trzebinie na Zalewie „Balaton”, w Kryspinowie, w Jaworznie w Zalewie Sosina, w Dąbrowie Górniczej w Zalewie Pogoria a nawet w potokach górskich.*

Aktywnych członków „Morsów Bukowno” jest około 30, ale w grupie na jednym z portali społecznościowych jest ich około 150! Jako grupa morsują zawsze w niedzielę o godzinie 11.00, ale indywidualnie korzystają z zimnych kąpeli również w inne dni tygodnia, w zależności od ilości wolnego czasu. 19 lutego bukowieńskie morsy obchodziły swoje drugie urodziny. Jak na imprezę urodzinową przystało, nie mogło zabraknąć tortu i szampańskich nastrojów.

– *Nie prowadzimy zapisów do naszej grupy. Jeżeli ktoś chce morsować, aktywnie spędzać czas, hartować organizm i integrować się z nami, to serdecznie zapraszamy – mówi Jacek. – W celach kontaktowych mamy uruchomioną stronę i grupę „Morsy Bukowno” na portalu*

społecznościowym, do której mogą dołączyć pasjonaci morsowania.

Dodajmy, że lutym grupa wzięła udział w XX Międzynarodowym Zlocie Morsów w Mielnie.

Jak mówią, pomysł zrodził się spontanicznie.

– *Wyjazd zorganizowaliśmy miesiąc przed datą Zlotu. Zakupiliśmy baner, koszulki z logo „Morsów Bukowno”, a Urząd Miasta w Bukownie wyposażył nas we flagę z herbem naszego miasta – opowiada Agnieszka. – To było niesamowite przeżycie, jak nasza mała grupa „Morsów Bukowno” podążała w parady ulicami Mielna, żeby chwilę potem razem z 9 tysiącami pozytywnie nastawionych ludzi wejść do zimnego Bałtyku.*

– *Przy okazji chcemy pozdrawić kolegów Morsów z Zielonego Stawu w Kluczach, którzy towarzyszyli nam w podczas XX Zlotu Morsów w Mielnie, oraz poznanych podczas rozgrzewki na plaży Morsów ze Stowarzyszenia Pogoria z Dąbrowy Górniczej. Morsowanie to nasz sposób na zdrowie, radość, przyjaźń i realizowanie naszej pasji – mówią nasi rozmówcy.*

Jeśli więc lubicie spędzać czas na świeżym powietrzu, morsowanie może być idealnym sposobem na kolejną aktywność ruchową. Zanim jednak podejmiecie decyzję o zostaniu morsem, warto zapoznać się z informacjami, a w jaki sposób zrobić to najlepiej. Trzeba pamiętać, że przystępując do morsowania, należy być odpowiednio przygotowanym pod względem psychicznym, kondycyjnym, zdrowotnym, jak i organizacyjnym. Należy być świadomym swoich aktualnych możliwości fizycznych i ogólnego stanu zdrowia. Kąpiele w zimnej wodzie są sporym wysiłkiem, a w lodowatej – silnym szokiem dla organizmu, dlatego osoby wrażliwe na zimno powinny rozpocząć regularne osławianie się z zimną wodą późnym latem lub na początku jesieni. ■

Agnieszka Zub

OSTRZEŻENIE. ZDARZENIE AUTENTYCZNE!

Drodzy przyjaciele!

Zostałam ofiarą oszustwa bankowego. Stało się to bardzo podstępnie.

W piątek około 11:30 zadzwonił telefon, męski głos zawiadomił mnie, że to jest infolinia banku i zaraz będzie rozmowa; odezwał się damski głos:

– Witam, pani Mario, Bank PKO. Ponieważ złożyła pani przez aplikację mobilną wniosek na pożyczkę, muszę zadać pani kilka pytań.

I tu ja zaprotestowałam, że nie składałam żadnego wniosku na pożyczkę. Mam swoje lata i „raczej się już zwijam, niż rozwijam”. Pani na to: – Och, to ktoś się za panią podszył!

Bardzo się zdenerwowałam.

– Jeśli to nie pani, to anulujemy ten wniosek i zabezpieczymy konto, zgłaszamy sprawę na policję, pewnie się do pani odezwą.

– Bardzo proszę – powiedziałam. – A ile chcieli wziąć?

– Sto tysięcy – powiedziała. – My to zabezpieczymy, spokojnie pani Mario.

Byłam już bardzo zdenerwowana, a nawet w panice. Ręce mi się trzęsły, przestałam logicznie myśleć. Za chwilę zadzwonił telefon z początkową cyfrą 32 i bardzo spokojny męski głos powiedział, że dzwoni z Departamentu Bezpieczeństwa Bankowego i chce mi pomóc, bo „Pani konto bankowe jest zagrożone, dostaliśmy wiadomość od banku, 17 minut temu próbowano pobrać pożyczkę”. Byłam zdziwiona, ale przyznałam, że tak. – Proszę się nie rozłączać, pani Mario, postaram się pani pomóc, proszę wziąć kartkę i długopis i zapisać sobie moje nazwisko: Wiktor Orłowski, numer kadrowy 128-69.

Głos wypytywał mnie: czy pani zgubiła może kartę bankomatową? – zaprzeczyłam; a może dowód osobisty? zaprzeczyłam. – No a jednak jakoś się do pani dostali. Chwileczkę, mam wiadomość z centrali. Już mamy oszusta. Nazywa się Jakub Kwiatkowski, jest już notowany. Abym mógł pani pomóc, proszę pobrać taką naszą aplikację „Szybka Pomoc” (po ang. Quick support) i ja będę panią kierował.

Wydawało mi się to wiarygodne i zainstalowałam tę aplikację. Pan mi wtedy powiedział:

– Nasza rozmowa jest nagrywana.

Ponieważ panikowałam, uspakajał mnie bardzo spokojnym głosem. Po otwarciu aplikacji pokazała się taka stopka uwiarygadniająca, po czym dyktował mi, co mam wpisać w okienko, a ja posłusznie pisałam, uważając, aby nie zrobić błędu ortograficznego. Brzmiało to tak: „NIE PODPISYWAŁAM WNIOSKU NA POŻYCZKĘ. JEST TO PRÓBA WYŁUDZENIA, PROSZĘ O ANULOWANIE TEGO WNIOSKU” i tym podobne klika wpisów. Następnie pan polecił mi otworzyć aplikację banku, ale nie w telefonie, tylko w przeglądarce Google. Byłam w strasznym stresie. Często się myliłam, zrywało się połączenie, musiałam dzwonić do banku po login, bo nie pamiętałam, a pan mnie upominał, żeby nic nie mówić urzędniczo, bo misja jest ściśle tajna, inaczej wszystko zepsuje... Potem weszłam na moje konto i miał nastąpić przelew moich środków na tzw. konto rezerwowe.

– Zaraz pani otrzyma smsa z nr konta.

I faktycznie przyszedł sms, w nagłówku miał BIK o treści: „Nr konta rezerwowego dla przeniesienia ubezpieczanych środków Pracownik działu finansowego: Natalia Druhak”.

Zdziwiło mnie, czemu mam przelewać pieniądze na czyjeś nazwisko, ale pan mnie uspokoił, że to jest zaufany pracownik i tak trzeba. Była już około godz. 14.00. Byłam już bardzo zmęczona tą sytuacją, zdziwiłam się, czemu policja nie dzwoni, pan mi powiedział, że pewnie zadzwonią, jak skończymy rozmowę. Nastąpił przelew 10 tys. zł, ale mi się nie udało. Musiałam klikać wszystko jeszcze raz. Potem pan mi polecił przelać na moje własne konto środki z karty kredytowej, którą miałam w zapa- sie na 4 tys. zł. Telefon był już gorący i rozładowywał się. Przechodząc

do kuchni po ładowarkę, przewróciłam się o krzesło, które „weszło” mi w drogę... Podłączyłam telefon i poszłam do łazienki. WTEDY ZACZĘŁAM MYŚLEĆ!! JEŚLI FACET CHCE PRZELEWAĆ NA OBCE KONTO PIENIĄDZE Z KARTY, KTÓRYCH NIE MAM, TO COŚ JEST NIE TAK!!! TO JEST ZŁODZIEJ!! I ZADZWONIŁAM DO MOJEJ OPIEKUNKI Z BANKU! Zablokowaliśmy konto, ale przelew eliksirem poszedł. Była godz. 14:36.

Polecono mi iść na policję i zadzwonić na infolinię banku. Tak zrobiłam!

Okazało się że dzwoniono do mnie nie z kierunkowego 32, tylko z prefiksu +32, to jest z Belgii!!!

Wróciłam do domu zmęczona, głodna, zestresowana i z perspektywą czekania do poniedziałku na efekty blokady i szybkość działania banku. Noc była straszna, cały czas rozmyślałam, jak głupio dałam się podejść, ale nie upadałam na duchu. W trakcie całej tej sytuacji wzywałam często „Jezus Maryja”, czy „O Boże, pomóż mi”. Ten oszust miał pewnie z tego ubaw.

W poniedziałek byłam u informatyka wyczyścić telefon.

Sprawdził też, że ostatni przelew sesji banku był o 14.30. potem bank zawiesił przelewy. Może więc mój nie przeszedł tego dnia, następnego była sobota i niedziela?

Wtorek.

Udałam się do banku odblokować konto. Wystłuchano mojej historii. Urzędniczka nadała mi nowe loginy i hasła i po otwarciu mojego konta krzyknęła wręcz:

– To cud, to niemożliwe! Pani pieniądze wróciły! Całe 10 tysięcy. To się nie zdarza!

Odzyskałam swoje ukradzione pieniądze! Bogu niech będą DZIĘKI!

PS Jak podaje jeden z banków, tygodniowo co najmniej 1 klient pada ofiarą oszustwa! Jeśli weźmiemy pod uwagę okrągły rok i wielość banków, skala tego typu przestępstw daje do myślenia! Bądźmy czujni, nie dajmy się oszukać! ■

(Imię i nazwisko autorki listu do wiadomości Redakcji)

GABINET PODOLOGICZNY

Sonia Szymańska-Frycz

SPECJALISTYCZNA PIELĘGNACJA STÓP

- Pedicure medyczny
- Korekta wrastających paznokci
- Usuwanie odcisków / modzeli / brodawek
- Profilaktyka stopy cukrzycowej
- Terapia pękających pięt
- Rekonstrukcja paznokci
- Wizyty domowe

ul. Laskowska 4A,
Bolesław

tel. 731 128 977

SZUKAMY ZESPOŁU

KTÓRY ZAPREZENTUJE SIĘ PODCZAS
TEGOROCZNEGO **ZŁOTU CZAROWNIC**

IMPREZA PLENEROWA
TERMIN: CZERWIEC 2023
MIEJSCE: ZAKOLE KORYTA RZEKI SZTOŁY

KONTAKT

MOK Bukowno, ul. Kolejowa 3
tel. 32 6421 938

mok@mokbukowno.pl

MOK
BUKOWNO

AUTO SERWIS TEST

www.autoserwistest.pl

BUKOWNO, UL. SPACEROWA 1, 32 642 12 02, KOM. 602 742 039

Blacharstwo Lakiernictwo Mechanika Pojazdowa Diagnostyka

Pojazd zastępczy | Pomoc drogowa - ASISTANCE 24 h

POMPOWANIE KÓŁ AZOTEM

Serwis opon - osobowe, dostawcze, ciężarowe do 18 cali

- Oferujemy wymianę i wyważanie ogumienia na najnowszym sprzęcie firmy „Hofmann” w systemie VMP najszybszym i najdokładniejszym sposobie wyważania kół
- mechanika, naprawy zawieszek, hamulce, komputerowa geometria kół- zbieżność
- diagnostyka, naprawy bieżące, wymiana olejów, rozrządów, itp

Sieć naprawcza PZU
biuro likwidacji szkód
Zgłoszenie, oględziny
Rzeczoznawca na miejscu

NAPRAWY BEZGOTÓWKOWE

SERWIS KLIMATYZACJI

napełnianie | odkażanie ozonowe | naprawa

CENTRUM WYMIANY OPON

OKRĘGOWA STACJA KONTROLI POJAZDÓW W BOLESŁAWIU

Przeglądy rejestracyjne wszystkich pojazdów

Klimatyzacje od 50zł

Części samochodowe

Geometria kół

Wulkanizacja

Auto Serwis

Prostowanie felg

DAM-BER

Bolesław ul. Główna 67a

**PRZY WYMIANIE OPON
MYCIE AUTA GRATIS**

**tel. 32 642 38 18
504 852 677**

MYJNIA BEZDOTYKOWA

DWUSTANOWISKOWA

**Do usług na serwisie
powyżej 50 zł
mycie GRATIS !!!**

**UMYJ AUTO
ZA DROBNE !**

**32 642 38 18
504 852 677**

Bolesław ul. Główna 67a